Aanbiedingsbrief aangaande advies uitvoeringsdocument

Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag

inzake de Rechten van Personen met een Handicap

aan de 3 Zeeuws-Vlaamse Gemeenten

T.B.V.

Uitvoering eerste werkagenda aangaande

Nationale strategie implementatie VN-verdrag inzake

de Rechten van Personen met een Handicap

Gemeente Sluis
Ingekomen
28 OKT. 2025
NR.

Alle mensenrechten waarmaken in de praktijk

De essentiële vraag is

Mogen personen met een ondersteuningsbehoefte

wel of niet volwaardig meedoen

VN-ambassadeur

Alex de Vos

Oktober 2025

25.0003781
Inkomende documenten Gemeente Sluis

Geachte Dames en Heren,

Het heersende sentiment in het denken en doen is dat personen met een ondersteuningsbehoefte de status van tewerkgestelden wordt aangemeten en dat er openlijk door ambtenaren de vraag wordt gesteld of zingeving belangrijker is dan salaris voor werkende mensen met een arbeidsbeperking.

Daarnaast worden personen met een ondersteuningsbehoefte zeer vaak van het kastje naar de muur gestuurd als het gaan om de (financiële) middelen of ondersteuning uit wetgeving of uitvoering van beleid om te kunnen functioneren.

Deze personen zijn compleet afhankelijk van de welwillendheid van alle overheden of zij er samen voor willen zorgen dat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen, participeren en de juiste zorg mogen ontvangen die ze nodig hebben voor hun gezondheid. Hun leefomstandigheden, levensbehoeften en het kunnen rekenen op een betrouwbare overheid laat tot op heden nog steeds erg te wensen over in het dagelijkse leven om überhaupt volwaardig te kunnen deelnemen aan onze samenleving.

Dat vind ik als VN-ambassadeur zeer pijnlijk, absoluut onacceptabel en onwenselijk!

De essentiële vraag die beantwoord moet worden is: mogen de personen met een beperking en chronisch zieken volwaardig meedoen en moeten ze serieus genomen worden met alles wat daarbij hoort?

In de 'Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap' staat wat de regering gaat doen om er voor te zorgen dat Nederland in 2040 een samenleving is voor iedereen. Om de beoogde doelstellingen te halen, wordt er voor elke 5 jaar een werkagenda opgesteld met duidelijke afspraken om tot een goede implementatie van de nationale strategie te komen. De eerste werkagenda is op 11 juli 2025 gepresenteerd. Deze vraagt om de komende 5 jaar adequaat en volwaardig uitgevoerd te worden.

Om tot een duurzame inclusieve samenleving te komen in Nederland is het nodig dat onze burgers het normaal en vanzelfsprekend gaan vinden dat de mensen met een ondersteuningsbehoefte er gewoon bij horen en overal aan mee mogen doen. De opdracht is glashelder en de verplichte verantwoordelijkheid die we hier met zijn allen hebben, is duidelijk. Er is nog zeer veel werk te verzetten om daadwerkelijk tot een respectvolle, gelijkwaardige, sociale en toegankelijke inclusieve samenleving te komen in Nederland.

Er is een gedegen permanente uitvoering van de nationale strategie VN-verdrag Handicap nodig om het zeer zwaar beschadigde vertrouwen te herstellen. De nationale strategie zal onvoorwaardelijk, adequaat en volwaardig geïmplementeerd dienen te worden. Deze moet vanzelfsprekend uitgevoerd worden met daadwerkelijke gelijke kansen in de dagelijkse praktijk voor iedereen, ongeacht waar je woont in ons land.

Om dat mogelijk te maken moet er structureel aandacht besteed worden aan de leefomstandigheden van de personen met een ondersteuningsbehoefte. De bestaanszekerheid en het welzijn van deze personen dient geborgd te worden in wetgeving en uitvoering van beleid om de volwaardige inclusieve samenleving verder vorm te kunnen geven in Nederland. Alle adviezen die het VN Comité Handicap heeft gedaan aangaande de uitvoering van het VN-verdrag dienen serieus ter harte genomen en overgenomen te worden in wetgeving en uitvoering van beleid om de broodnodige stappen voorwaarts te kunnen maken.

Wetgeving en uitvoering van beleid dient voor invoering getoetst te worden aan de doelstellingen van alle internationale mensenrechten verdragen. Hierbij dienen zowel de fundamentele vrijheden, de klassieke en de sociale Grondrechten volledig gerespecteerd en onvoorwaardelijk toegepast te worden in ons land. Iedereen moet de mogelijkheid krijgen om zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren, in zijn eigen levensbehoefte kunnen voorzien, een menswaardig bestaan mogen hebben en met respect behandeld worden in het dagelijkse leven zoals dat hoort.

Als je daadwerkelijk voor de personen met een beperking en chronisch zieken een perspectief voor de toekomst wilt bieden dan moet alle wetgeving en uitvoering van beleid die voortkomt uit de nationale strategie onvoorwaardelijk verplicht gesteld worden. Dit moet expliciet zonder uitzonderingen om een gelijk speelveld en duidelijkheid voor iedereen te creëren.

Met het opstellen en uitvoeren van de eerste inclusie agenda's hebben we gelukkig een eerste belangrijke stap gezet om tot een goede uitvoering van het VN-verdrag Handicap te komen in Zeeuws-Vlaanderen.

Het standaard betrekken van de personen met een ondersteuningsbehoefte in het opstellen en uitvoering geven aan wetgeving en uitvoering van beleid is op dit moment helaas nog niet voldoende in lijn met het VN-verdrag. Er zijn wel voorbeelden dat de wil er is. Denk hierbij aan het ondersteunen van het inclusie beleid van Dethon, het betrekken van kinderen bij het vormgeven van een speelplaats, het tot uitvoeren brengen van het burgerakkoord zorg en het toegankelijk willen maken van het openbaar vervoer. Als ik aan de bel trek, wordt ik gehoord en volgt er overleg om het gegeven signaal samen op te pakken.

Het zijn vooralsnog incidentele situaties waar het naar behoren loopt. Het VN-verdrag vraagt echter nadrukkelijk om structureel ervaringsdeskundigen en hun belangenorganisaties te betrekken bij het opstellen en uitvoering geven aan wetgeving en uitvoering van beleid wat betrekking heeft op hun leefomstandigheden en welzijn. Er zijn dus vervolgstappen nodig om wel helemaal invulling te gaan geven aan het niet over ons maar met ons verhaal vanuit het VN-verdrag Handicap.

Graag wil ik de volgende vragen aan u voorleggen om tot de benodigde optimalere invulling van onze inclusie agenda's te komen om een gedegen uitvoering van de nationale strategie te bewerkstelligen.

Hoe staat het ervoor met de uitvoering van de lopende inclusie agenda's in Zeeuws Vlaanderen? Worden de uitvoering van de agenda's gemonitord, geëvalueerd en besproken met het college en gemeenteraad?

Hoe gaan de gemeenten uitvoering geven aan de landelijke nationale strategie met de daarbij horende werkagenda met het oog op het groot aantal gedecentraliseerde taken die ze hierbij hebben vanuit de landelijke overheid? Hoe gaan de gemeenten adequaat en structureel invulling geven aan alle adviezen die door het VN Comité Handicap zijn gedaan in haar uitvoerende taken vanuit het VN-verdrag Handicap?

De personen met een ondersteuningsbehoefte hebben er helemaal niets aan om alleen maar aan beeldvorming te doen, het uitspreken van veelbelovende verbeteringen zonder daar daadwerkelijk invulling aan te geven of het opschrijven van vrijblijvende doelen zonder tijdspad en duidelijke afspraken. Het geduld van deze personen is helemaal op! Er dient geleverd te worden met voldoende geoormerkte financiële middelen die daadwerkelijk beschikbaar worden gesteld om deze personen te laten meedoen!

Het lot van de personen met een ondersteuningsbehoefte ligt in uw handen. Het gaat om de meest kwetsbare personen uit onze samenleving. Ik wil u er in het bijzonder met de nodige nadruk op wijzen dat alle overheden een zorgplicht hebben voor alle burgers als het om mensenrechten gaat. Ik zie het als onze taak, verplichting en uitdaging om er samen voor te zorgen dat deze personen de hulp krijgen die ze nodig hebben om het hoofd boven water te houden en te kunnen functioneren.

Daarnaast vind ik dat deze personen onvoorwaardelijk op uw medewerking moeten te kunnen rekenen. Laat uw hart spreken bij het nemen van moeilijke beslissingen! Mijn hoop is er op gevestigd dat alle burgers in Nederland volwaardig mogen deelnemen aan een respectvolle, gelijkwaardige, sociale en toegankelijke inclusieve samenleving. Een mooie uitdaging voor ons in Zeeuws-Vlaanderen denk ik zo.

Als VN-ambassadeur wil ik u uitermate dringend verzoeken om het advies uitvoeringsdocument 'Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' te agenderen voor uw vergadering. Met mijn inbreng hoop ik een waardevolle bijdrage te leveren aan de uitvoering van het VN-verdrag waarbij ik vanzelfsprekend bereid ben om met u in overleg te gaan.
Met belangstelling kijk ik uit naar uw inhoudelijke reactie.

Hoogachtend,

Alex de Vos,

VN-ambassadeur VN-verdrag Handicap. Telefoon: 06-46169430 Mail: alexdevos@zeelandnet.nl

Advies uitvoeringsdocument

Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag

inzake de Rechten van Personen met een Handicap

Noodoproep

Wetsvoorstel

Wet Volwaardige Inclusieve Samenleving

Alle mensenrechten waarmaken in de praktijk

De essentiële vraag is

Mogen personen met een beperking en chronisch zieken wel of niet volwaardig meedoen

VN-ambassadeur

Alex de Vos

20-03-2025

Samenvatting

Geachte Dames en Heren,

Mijn naam is Alex de Vos. Essentiële begeleiding en hulpmiddelen in elke levensfase hebben mij in staat gesteld om een volwaardig zelfstandig leven op te bouwen. Echt iedereen heeft daar recht op, is mijn stellige overtuiging. Alle personen moeten onvoorwaardelijk een beroep kunnen doen op hun rechten in een betrouwbare rechtsstaat als dat nodig is. Met het uitvoeringsdocument 'Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' wil ik aandacht vragen voor de positie van alle kwetsbare personen uit onze samenleving. Als VN-ambassadeur wil ik u uitermate dringend adviseren om het uitvoeringsdocument te omarmen en te gebruiken bij de uitvoering van alle VN verdragen om het vertrouwen en de bestaanszekerheid daadwerkelijk te herstellen in Nederland.

Op pagina 4 is te lezen wat mijn eigen ervaring is om met (onzichtbare)beperkingen te leven. Daarnaast hebben we het over waarom ik mensenrechten, de naleving en het respecteren ervan, zo belangrijk vind. We dienen ze in mijn ogen als uitganspunt te nemen bij het vormgeven van onze samenleving. Op pagina 5 t/m 7 hebben we het over het functioneren van onze rechtstaat. Het 'VN-verdrag inzake de Rechten van personen met een Handicap' in relatie met de 'Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap' komt hier ook aan de orde.

Vervolgens besteed ik op pagina 8 t/m 11 aandacht aan waarom we samen aan de slag moeten gaan met het voor u liggende uitvoeringsdocument. Op pagina 11 komt de essentiële vraag waar het in mijn ogen om draait aan de orde: mogen we nu wel of niet volwaardig deelnemen aan onze samenleving?

Als VN-ambassadeur geef ik op pagina 12 t/m 15 aan wat er nodig is om van de 'Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap' een succes te maken. Ik adviseer onder meer om een volwaardig parlementair onderzoek te doen naar alle decentralisaties in het sociale domein met als doel om in de toekomst tot betere keuzes, wetgeving en uitvoering van beleid te komen. Het niet over ons maar met ons verhaal uit het VN-verdrag Handicap moet veel beter en het tempo om tot daadwerkelijke verbeteringen te komen moet drastisch omhoog. Als je daadwerkelijk voor de personen met een beperking en chronisch zieken een perspectief voor de toekomst wilt bieden dan moet alle wetgeving en uitvoering van beleid die voortkomt uit de nationale strategie onvoorwaardelijk verplicht gesteld worden. Dit moet expliciet zonder uitzonderingen om een gelijk speelveld en duidelijkheid voor iedereen te creëren. Wetgeving en uitvoering van beleid dient voor invoering getoetst te worden aan de doelstellingen van alle internationale verdragen. Ze moeten op een gedegen manier worden uitgevoerd. Het wetgevingsvoorstel: 'Wet Volwaardige Inclusieve Samenleving' en een basis fundament voor de VN-verdrag werkagenda zijn van cruciaal belang om te kunnen meedoen.

Personen met een beperking en chronisch zieken merken in hun dagelijks leven te weinig van de inspanningen van de overheid om hun positie te verbeteren. Op pagina 16 t/m 18 wil ik aan de hand van een aantal praktijk voorbeelden bij u aangeven waar we tegenaan lopen en hoe ernstig de situaties zijn.

Als VN-ambassadeur heb ik de prioriteitenlijst vanuit het uitvoeringsdocument 'Het herstellen van vertrouwen en bestaanszekerheid' zeer grondig geactualiseerd. Deze prioriteitenlijst bied u van pagina 19 t/m 25 een helder en overzichtelijk beeld in waar aan gewerkt dient te worden om daadwerkelijk tot de broodnodige verbeteringen te komen. Iedereen moet onvoorwaardelijk de mogelijkheid krijgen om zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren in het dagelijkse leven, in zijn eigen levensbehoefte kunnen voorzien, een menswaardig bestaan mogen hebben en met respect behandeld worden zoals dat hoort.

Met belangstelling kijk ik uit naar uw inhoudelijke reactie.

Hoogachtend,

Alex de Vos,

VN-ambassadeur VN Verdrag Handicap. Telefoon: 06-46169430 Mail: alexdevos@zeelandnet.nl

Inhoudsopgave
Advies uitvoeringsdocument
Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag
inzake de Rechten van Personen met een Handicap

Pagina

- Samenvatting 2
- Inhoudsopgave 3
- H1: Noodoproep: mensenrechten als uitganspunt bij het vormgeven van onze samenleving 4
- Het functioneren van een rechtsstaat
  De Nederlandse Grondwet
  De Staatscommissie rechtsstaat: tien verbetervoorstellen met oog voor de burger 5
- De togadriehoek van Amsterdam: zorgen over het functioneren van onze rechtstaat
  Bureau Clara Wichmann: toegang tot de rechter voor belangenorganisaties beperkt
  Bureau Clara Wichmann: Minister doet niets met laatste kans 'loonkloof rechtelijke macht'
  Grondrechten van mensen beter beschermd en het oprichten van een Grondrechtelijk hof 6
- 'Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap' 7
- Aan de slag met het advies uitvoeringsdocument
  'Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' ... 8
- Cedris: minder loon voor 'hardwerkende Nederlanders' bij sociale ontwikkelbedrijven
  De belastingmaatregelen die per 1 januari 2025 zijn ingegaan pakken desastreus uit 9
- Ieder(in): het moet fundamenteel anders, Ieder(in) wil dat er een
  allesomvattende aanpak komt voor de uitvoering van het VN-verdrag 10
- De essentiële vraag is:
  mogen personen met een beperking en chronisch zieken wel of niet volwaardig meedoen 11
- Wat is er nodig als Nederland het VN-verdrag Handicap succesvol wilt implementeren 12
- Oproep van het College voor de Rechten van de Mens aan de overheid:
  versterk de rechtstaat en bescherm de mensenrechten 13
- Wetsvoorstel: 'Wet Volwaardige Inclusieve Samenleving' 14
- Beleidsthema: basis fundament voor de werkagenda VN-verdrag Handicap
  Het uitvoeringsdocument is geen vrijblijvende boodschap maar een noodoproep 15
- H2: Personen met een beperking en chronisch zieken merken in hun dagelijks leven
  te weinig van de inspanningen van de overheid om hun positie te verbeteren 16
- H3: Geactualiseerde prioriteitenlijst:
  'het herstellen van vertrouwen en bestaanszekerheid' 19
- B1: Stand van zaken uitvoering VN-verdrag Handicap en artikel 1 van de Grondwet 26
- B2: De internationale mensenrechten verdragen en wat zijn mensenrechten 27
- B3: Overzicht organisaties 30

H1: Noodoproep: mensenrechten als uitganspunt bij het vormgeven van onze samenleving

Geachte Dames en Heren,

Mijn naam is Alex de Vos. Vanaf mijn geboorte heb ik (onzichtbare) beperkingen. Heb tijdelijk gewoond in een vorm van begeleid wonen. Door het speciaal onderwijs heb ik aansluiting kunnen maken met onze samenleving. Werkzaam geweest in het vrije bedrijfsleven wat ik uiteindelijk niet heb kunnen volhouden. Bijna 3 jaar afhankelijk geweest van een uitkering. Sinds 1996 werk ik in de sociale werkvoorziening. Jaren lang leren en werken gecombineerd.

Wat is mijn eigen ervaring om met (onzichtbare)beperkingen te leven

Als kind ben ik altijd buitengesloten geweest. En nog steeds word ik alle dagen gepest. Gelukkig heeft dat nu, ten opzichte van vroeger, veel minder invloed op mijn functioneren. Maar dat wil niet zeggen dat het er niet is. Nog steeds is dat aanwezig. Door mijn eigen levenservaring signaleer ik veel sneller situaties van mishandeling, uitbuiting of uitsluiting van personen.

Onze samenleving verhard, het respect en de verdraagzaamheid staan steeds meer onder druk stel ik vast. Alles moet maar kunnen tegenwoordig waarbij de lat om te mogen meedoen steeds hoger wordt gelegd waardoor er steeds meer personen buiten de boot vallen. Bij de jeugd onderling wordt dat op bepaalde vlakken nog verscherpt. Als je ziet dat ze elkaar mishandelen en daar filmpjes van op sociale media plaatsen om zogezegd stoer te zijn. Personen met een andere seksuele geaardheid wordt het steeds moeilijker gemaakt om gewoon zichzelf te kunnen zijn zonder dat ze lastig gevallen worden. Een persoon in een rolstoel die uit de trein gezet wordt waarbij gezegd wordt "je vindt het wel he". Dat kan dus echt niet, we moeten af van die op ons zelf gerichte individuele samenleving. We hebben elkaar uiteindelijk hard nodig als we het moeilijk hebben. De wereldvrede begint bij ons zelf!

Waarom wil ik als VN-ambassadeur alle mensenrechten waarmaken

Essentiële begeleiding en hulpmiddelen in elke levensfase zijn nodig om een volwaardig zelfstandig leven op te bouwen. Personen die deze ondersteuning nodig hebben moeten betrokken en centraal gesteld worden bij de volledige uitvoering van alle VN verdragen die door Nederland zijn ondertekend. Ze moeten onvoorwaardelijk een beroep kunnen doen op hun rechten met een respectvolle bejegening in een betrouwbare rechtstaat als dat nodig is. Iedereen heeft recht op een menswaardig bestaan in Nederland!

Hoe geef ik vorm aan mijn doel om alle mensenrechten waar te maken

Als VN-ambassadeur probeer ik aan bewustwording van mensenrechten en VN verdragen te werken. Als eerste richting personen die er wat aan moeten hebben, dat ze daar een beroep op kunnen doen en wat dat voor hun kan betekenen en hoe ze daar iets mee kunnen doen. Hun behoeften beginnen bij het probleem waar ze tegenaanlopen om te kunnen meedoen en/of te kunnen functioneren. Ze denken dan niet gelijk aan een VN verdrag als mogelijkheid om daar rechten uit te ontlenen om hun drempels weg te kunnen nemen om mee te kunnen doen. Ook bij overheden, belangenorganisaties en het bedrijfsleven geef ik aan wat er nodig is. Daarnaast woon ik (digitale)bijeenkomsten of congressen bij om de nodige verbindingen tot stand te brengen om de inclusieve samenleving dichter bij te brengen. Ik werk ook aan de koppeling tussen de landelijke en de regionale uitvoering van alle VN verdragen.

Tevens organiseer ik regionale VN-verdrag bijeenkomsten met als doelstelling het verbinden van de doelgroepen met de rest van onze samenleving. In het bijzonder besteed ik aandacht aan het tot stand brengen van de verbinding tussen samen spelen, samen leren en samen werken.

Wat is mijn visie op inclusie

In een inclusieve samenleving mag iedereen meedoen. We leven allemaal samen waarbij we respect voor elkaar hebben. Jezelf zijn en je veilig kunnen voelen horen gewaarborgd te zijn. Onze samenleving is daar vooralsnog niet op ingericht. Om de inclusieve samenleving vorm te geven zullen we wel te werk moeten gaan vanuit de beschermende positie van personen. We moeten voorkomen dat ze vastlopen in onze samenleving. Anders doe je wel 'inclusief' mee aan de samenleving, maar dan zit je wel thuis op de bank en dat is niet de bedoeling.

Het functioneren van een rechtsstaat

Een rechtsstaat is een staatsvorm waarin wederzijdse rechten en plichten van burgers en overheid zijn vastgelegd in wetten. Daarbij wordt zo veel mogelijk uitgegaan van de eigen verantwoordelijkheid van burgers om zelf hun leven te kunnen inrichten, zonder daarbij anderen te schaden. Er is sprake van staatsmacht, maar die wordt beperkt door waarborgen tegen machtsmisbruik. De staat legt burgers verplichtingen op, zoals het betalen van belasting, het naleven van wetten en het vervullen van plichten (deelname aan het arbeidsproces, leerplicht), maar die plichten gelden alleen uit hoofde van wetgeving en met waarborging van Grondrechten. De door de staat op te leggen plichten worden door de burgers zelf mede bepaald via een periodiek gekozen parlement, waarin de volkswil tot uiting komt. Globaal kan een rechtsstaat gekenmerkt worden door een scheiding der machten, de aanwezigheid van Grondrechten en het legaliteitsbeginsel.

Scheiding der machten

In een rechtsstaat is er sprake van een scheiding der machten. De wetgevende macht, de uitvoerende macht en de rechterlijke macht zijn hierin van elkaar gescheiden. De drie machten zijn onafhankelijk van elkaar en controleren elkaars functioneren. Op deze wijze houden de machten elkaar in evenwicht, en zal er nooit sprake zijn van absolute macht. Deze scheiding wordt ook wel de trias politica (machtenscheiding en machtenspreiding) genoemd. In Nederland is er, net als in veel andere Europese landen, overigens geen sprake van volledige scheiding der machten. Er wordt daarom ook wel gesproken over spreiding der machten.

Grondrechten

Inwoners van een rechtsstaat hebben fundamentele vrijheden en Grondrechten. In Nederland zijn deze Grondrechten opgenomen in hoofdstuk 1 van de Grondwet. Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen klassieke Grondrechten en sociale Grondrechten. Klassieke Grondrechten bieden de burgers met name bescherming tegen de overheid. Sociale Grondrechten leggen opdrachten voor de overheid vast om voorzieningen te treffen voor het maatschappelijk functioneren van de burger. De verschillende vrijheden en rechten zijn niet absoluut. Een vrijheid kan worden beperkt als er bijvoorbeeld sprake is van verstoring van de openbare orde. Een beperking van een Grondrecht door de overheid is soms dus mogelijk, mits dit in een aparte wet wordt geregeld.

Legaliteitsbeginsel

Het legaliteitsbeginsel bestaat uit twee elementen. Allereerst het democratisch element. Dit houdt in dat het volk door middel van vertegenwoordigers wetten opstelt waaraan alle burgers zich moeten houden. Als tweede element het principe van de rechtsstaat. Dit houdt in dat de overheid al haar handelen baseert op de bevoegdheden die zij van de wet heeft gekregen. De overheid moet zich dus net als de burgers aan de wet houden. Elke beperking van de vrijheid van burgers en elke verplichting die de overheid aan haar burgers oplegt moet berusten op de wet.

De Nederlandse Grondwet

De Grondwet waarborgt de Grondrechten en de democratische rechtsstaat. In een democratie regeert het volk, maar het volk kan niet over ieder bestuursbesluit of wet een beslissing nemen. Daarom hebben de meeste landen waaronder Nederland een representatieve (vertegenwoordigende) of indirecte democratie. Dat houdt in dat het volk een aantal vertegenwoordigers kiest, die namens het volk wetten maakt en besluiten neemt over het bestuur van het land.

De Staatscommissie rechtsstaat: tien verbetervoorstellen met oog voor de burger

Op 10 juni 2024 overhandigde de Staatscommissie rechtsstaat haar adviesrapport aan burgers, en aan regering, parlement en rechtspraak. De staatscommissie had opdracht om vanuit het perspectief van de burger het functioneren van de rechtsstaat te analyseren, en voorstellen te doen voor versterking ervan. De staatscommissie heeft onderzoek gedaan naar het functioneren van de rechtsstaat. Daarbij is gekeken naar het functioneren van de wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende machten afzonderlijk en naar de onderlinge wisselwerking. Vanuit burgerperspectief stond de burger en zijn relatie met de rechtsstatelijke instituties centraal in het onderzoek. Een goede bescherming van burgers tegen besluiten van de overheid en effectieve rechtsbescherming van burgers waren daarbij belangrijke aandachtspunten.

De togadriehoek van Amsterdam: zorgen over het functioneren van onze rechtstaat

Commentaar leveren op uitspraken van de rechter, advocaten vereenzelvigen met de daad van hun cliënt, online bedreiging: rechters, advocaten en officieren in Amsterdam maken zich ernstig zorgen over afkalving van de rechtsstaat. De togadriehoek van Amsterdam, de hoofdofficier van justitie, de president van de rechtbank en de deken van de orde van advocaten maken zich zorgen over het functioneren van onze rechtstaat. Het drietal waarschuwt voor instortingsgevaar van de samenleving als eenieder niet zijn of haar verantwoordelijkheid pakt om de rechtstaat te beschermen.

Bureau Clara Wichmann: toegang tot de rechter voor belangenorganisaties beperkt

In Nederland kunnen belangenorganisaties een rechtszaak starten in het algemeen belang. In zulke collectieve procedures kunnen zij de rechter vragen om de overheid, of bijvoorbeeld een groot bedrijf, te gebieden of te verbieden iets te doen, of om een verklaring voor recht uit te spreken dat een regel of een gedraging onrechtmatig is. Dit kun je ook ideële acties noemen. Toegang tot de rechter voor belangenorganisaties om deze ideële acties te voeren, is essentieel voor een goed functionerende rechtsstaat. Ideële acties zorgen voor effectieve rechtsbescherming van minderheden en kwetsbare belangen, stellen misstanden aan de kaak en dragen bij aan de bescherming tegen machtsmisbruik door de overheid. Sinds de inwerkingtreding van de wet Massaschade in Collectieve Actie is het ook mogelijk om collectief een schadevergoedingsactie te starten. In 2025 zal de WAMCA worden geëvalueerd. Gelet op het belang van de rechtsstaat en de wetsevaluatie, hebben Bureau Clara Wichmann en Stichting PILP de obstakels onderzocht die de WAMCA creëert voor belangenorganisaties die ideële acties voeren.

Bureau Clara Wichmann: Minister doet niets met laatste kans 'loonkloof rechtelijke macht'

Persbericht: Twee weken geleden stelde Bureau Clara Wichmann de Staat aansprakelijk voor de loonkloof binnen de rechterlijke macht. Hierbij bood het Bureau de Staat een laatste kans om tot een oplossing te komen. Een reactie van de minister bleef uit. Daarom stapt Bureau Clara Wichmann samen met vrouwelijke rechters vandaag naar het College voor de Rechten van de Mens. "Onafhankelijk onderzoek toont aan dat hier sprake is van ongelijke beloning. Een duidelijk geval van verboden onderscheid op basis van geslacht. Het is problematisch dat de Staat het aan laat komen op een zaak bij het College voor de Rechten van de Mens." Al decennia krijgen vrouwelijke rechters en officieren van justitie in Nederland echter gemiddeld minder betaald dan hun mannelijke collega's. Dit verschil in beloning varieert van 3,5% tot bijna 10%. Dit komt door willekeur en het inschalingsbeleid. Door dit systeem wordt in de samenleving bestaande ongelijkheid tussen vrouwen en mannen in stand gehouden en doorgezet binnen de rechterlijke macht. Dit probleem wordt al sinds 2018 bij de Staat aangekaart. Nadat de Staat ook geen gehoor gaf na de geboden twee weken termijn, heeft Bureau Clara Wichmann samen met vrouwelijke rechters uiteindelijk vandaag het verzoekschrift bij het College voor de Rechten van de Mens ingediend.

Grondrechten van mensen beter beschermd en het oprichten van een Grondrechtelijk hof

Minister Uitermark: "De Grondwet is de belangrijkste wet in Nederland. Het is de moederwet. De Grondwet beschermt de Grondrechten van elke Nederlander. In Nederland mag de rechter wetten niet aan de Grondwet toetsen. Nederland is het enige Europese land waar dit nu niet mag. Daarom zetten we vandaag een belangrijke stap om dit te veranderen". Staatssecretaris Struycken: "We willen de Grondrechten van elke Nederlander zo goed mogelijk beschermen. Om deze bescherming tastbaar en zichtbaar te maken willen we een Grondwettelijk hof oprichten als extra vangnet om de Grondrechten te beschermen: een gespecialiseerd hof om wetten aan de Grondwet te toetsen en een oordeel kan geven wanneer er aanleiding is om te denken dat een wet in strijd is met een vrijheidsrecht uit de Grondwet".

Onvoorwaardelijk onbezorgd in vrijheid kunnen leven is helaas absoluut geen vanzelfsprekendheid meer! Het bovenstaande voornemen is voor de overheid de kans om zijn voorbeeld functie echt waar te maken! Mijn uitermate dringende advies is daarom om daadwerkelijk alle doelstellingen van zowel het 'Handvest van de Verenigde Naties', de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens', het 'Europees Sociaal Handvest' en het 'Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens' zeer adequaat te verankeren in dit voornemen, om daar vervolgens volwaardig uitvoering aan geven, om gedegen invulling te geven aan hun zorgplicht die ze hebben voor haar burgers. Alle burgers hebben op hun beurt in mijn ogen de plicht om naar de mogelijkheden die ze hebben een bijdrage te leveren om onze rechtstaat en onze mensenrechten te beschermen. Alle mensenrechten zijn nodig en even belangrijk om iedereen echt te laten meedoen. Hierbij verwijs ik graag naar het rondetafelgesprek over de sociale Grondrechten van 5 maart 2025.

'Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap'

Doel van het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'

Doel: het bevorderen, beschermen en waarborgen van de mensenrechten voor personen met een beperking. Grondbeginselen: toegankelijkheid, persoonlijke autonomie en volledige participatie. De reikwijdte van het verdrag strekt zich uit tot alle domeinen van het leven waaraan een onvoorwaardelijke toegang verleend dient te worden. Het VN-verdrag geeft geen sluitende definitie, maar stelt dat het verdrag tenminste bescherming biedt aan personen met langdurige lichamelijke, mentale, verstandelijke of zintuiglijke beperkingen. Heel belangrijk is dat het verdrag een contextuele definitie van handicap hanteert. Of iets een handicap is hangt af van de omgeving, en hoe deze er mee omgaat.

Historie van het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'

Afgelopen decennia is wereldwijd meermalen vastgesteld dat personen met een beperking vaker buitengesloten en/of gediscrimineerd worden. Ze leven vaker in armoede. Ook zijn ze vaker het slachtoffer van misbruik, mishandeling en/of uitbuiting. Tevens worden ze vaak niet serieus genomen waardoor ze aantoonbaar minder kans hebben op een goede opleiding of baan. De Verenigde Naties hebben daarom op 13 december 2006 bindende internationale afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn ondergebracht in het VN-verdrag. In Nederland is het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' sinds 14 juli 2016 eindelijk van kracht. Het Rijk, de Alliantie, VNO-NCW, MKB Nederland en de VNG willen samen de beginselen uit het VN-verdrag in de praktijk verwezenlijken en stelden een implementatieplan op. In het VN-verdrag Handicap staat wat Nederland moet doen om de positie van mensen met een beperking te verbeteren. Het gaat hier om alle levensdomeinen.

Aanbiedingsbrief nationale strategie rond de positie van mensen met een beperking

Staatssecretaris Conny Helder op 9 februari 2024: we willen een samenleving zijn waarin kinderen, jongeren en volwassenen met een beperking dezelfde mogelijkheden hebben als ieder ander om mee te doen en zich te ontwikkelen. Daarom heeft Nederland zich verbonden aan het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'. Hiertoe heb ik in 2023 samen met vele partners gewerkt aan de totstandkoming van een meerjarige nationale strategie vanuit de ambities van dit VN-verdrag. En bied ik u nu met deze strategie de contouren aan voor een gecoördineerde en gezamenlijke inzet om de positie van mensen met een beperking te verbeteren.

Werken aan een samenleving voor iedereen

In de 'Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap' staat wat de regering gaat doen om er voor te zorgen dat Nederland in 2040 een samenleving is voor iedereen. Om de beoogde doelstellingen te halen wordt er voor elke 5 jaar een werkagenda opgesteld met duidelijke afspraken om tot een goede implementatie van de nationale strategie te komen. De samenstelling van de eerste werkagenda is bijna afgerond en wordt in juni 2025 voor behandeling in de Tweede Kamer verwacht.

Bewustwording van het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'

Om tot een duurzame inclusieve samenleving te komen in Nederland is het in mijn ogen nodig dat onze burgers het normaal en vanzelfsprekend gaan vinden dat de mensen met een beperking en chronisch zieken er gewoon bij horen en overal aan mee mogen doen. De opdracht is glashelder en de verplichte verantwoordelijkheid die we hier met zijn allen hebben is duidelijk. Het VN-verdrag zal onvoorwaardelijk, adequaat en volwaardig dienen te worden geïmplementeerd en vervolgens uitgevoerd moeten worden met gelijke kansen voor iedereen ongeacht waar je woont in ons land. Om dat mogelijk te maken is het nodig dat er permanent aandacht wordt besteed aan de leefomstandigheden van de mensen met een beperking en het VN-verdrag Handicap. Het is een mooi streven om van 14 juli de dag van de inclusieve samenleving in Nederland te maken. Een mooie dag om het VN-verdrag te vieren met als doel om te laten zien dat er positieve stappen worden gezet richting een duurzame inclusieve samenleving in Nederland.
Er zijn 3 uitgelezen momenten per jaar om uitgebreid stil te staan bij het VN-verdrag in Nederland:

- Op 14 juli, op de dag dat het VN-verdrag in Nederland in werking is getreden.
- Tijdens de week van de toegankelijkheid, in de maand oktober.
- Op 3 december, tijdens in internationale dag voor de personen met een beperking.

Aan de slag met het advies uitvoeringsdocument 'Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'

Tijdens een VN-ambassadeursbespreking op 24 nov 2019 vroeg mede VN-ambassadeur Annemieke Goudsmit mij destijds hoe ik aankijk tegen de uitvoering van het VN-verdrag Handicap in Nederland.

De afgelopen jaren is er door velen aangegeven waar we tegenaanlopen, waardoor we heel erg mondjes maat op algemene toegankelijkheid een klein beetje vooruitgang hebben geboekt. Maar in het sociaal domein is het een hele grote bende en een groot drama op alle levensdomeinen.
Het VN-verdrag Comité Handicap heeft met nadruk op dit vlak duidelijke conclusies getrokken en glasheldere aanbevelingen gedaan die allemaal in lijn zijn met mijn zeer heldere en duidelijke betoog van destijds. De regering komt nu met wetgeving en uitvoering van beleid die desastreuze gevolgen zullen hebben voor de personen met een beperking en chronisch zieken. De bende is blijkbaar nog niet groot genoeg omdat ze gewoon nog een ronde willen gaan bezuinigen. Dit op alle essentiële onderdelen om mee te kunnen doen. Het in je levensbehoefte kunnen voorzien. Het optimaal kunnen functioneren in het dagelijkse leven en om een menswaardig bestaan te kunnen hebben. Als ik de brief met hun voornemens lees, kan ik niet anders dan tot de conclusie komen, dat het weer hetzelfde liedje is, als van de afgelopen jaren. Uitvoeringsproblemen oplossen en bezuinigen ten koste van het welzijn van de burgers uit onze samenleving. Deze plannen treffen de zeer kwetsbare burgers die helaas heel vaak niet voor zichzelf kunnen opkomen het hardst. Ze zijn in paniek van onzekerheid in wat er allemaal op hun af gaat komen.

De WIA wordt in mijn ogen een soort afgeleide van de participatie wet waarbij alles gericht is op kunnen werken waarbij het straks niet meer de bedoeling is om volledig afgekeurd te kunnen worden. Daarnaast komen er periodieke herkeuringen om te zien of je toch niet kan gaan werken of meer kan gaan werken. De bestaanszekerheid gaat er voor een aantal personen erop achteruit omdat het kabinet van zin is om de IVA af te schaffen waardoor je straks het moet zien te redden met 70% van het laatst verdiende loon.

De bedrijven worden op hun wenken bedient om nog goedkoper personen met een beperking of met een chronische ziekte in dienst te kunnen nemen. Ze willen de toegang tot de WIA wat ruimer maken en het daardoor mogelijk maken om personen voor een uitkering aan het werk te zetten. Dit in plaats van deze werknemers een fatsoenlijke cao en inkomen te gunnen om naar behoren te kunnen functioneren in het dagelijkse leven. Mijn verwachting is dan ook dat de personen met een beperking en chronisch zieken het in de toekomst nog veel zwaarder gaan krijgen om het hoofd boven water te houden. Op veel steun van dit kabinet hoeven ze mijn inziens dus duidelijk niet te rekenen. Gaat alle aandacht en prioriteit van de regering alleen nog maar naar de 'BV Nederland' of tellen de gewone burgers ook nog mee?

Nationale Grondrechten en internationale mensenrechten verdragen worden gewoon terzijde geschoven, regelmatig geschonden of niet nageleefd als we zo door gaan. Mag hopelijk toch aannemen dat dit niet de bedoeling is van deze regering? Hoezo mensenrechten, volwaardig meedoen en bestaanszekerheid?

Mijn doelstelling en hoop is en blijft er op gevestigd dat we samen er voor kunnen zorgen dat we wel iedereen een menswaardig bestaan willen bieden en onze burgers wel met het respect willen behandelen waar ze mij inziens recht op hebben en verdienen. Het zijn namelijk deze zelfde burgers die ons land zo welvarend hebben gemaakt zoals dat nu is. Laat ze niet in de kou staan! Als VN-ambassadeur wil ik hierover graag met u in gesprek. Over hoe we alle personen met een beperking en chronisch zieken een toekomst kunnen bieden met perspectief. We moeten er samen voor zorgen dat iedereen zo zelfstandig mogelijk met zo weinig mogelijk drempels en belemmeringen kan functioneren in het dagelijkse leven. Dit met adequate structurele voldoende (financiële)middelen en ondersteuning om daadwerkelijk onvoorwaardelijk te kunnen meedoen. Ook deze personen moeten namelijk af en toe iets leuks kunnen doen. Het spreekt voor zicht dat het VN-verdrag Handicap hier leidend voor zal moeten zijn. Hierbij zal in mijn ogen absoluut geen plaats zijn voor discriminatie of ongelijke behandeling in welke vorm dan ook. We gaan hier natuurlijk vanzelfsprekend uit van gelijk loon voor gelijk werk met de waardige bejegening die daar bij hoort. Met de optimaal geactualiseerde prioriteiten lijst die in het advies uitvoeringsdocument 'Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' is opgenomen kunnen we direct voortvarend mee aan de slag. Het uitvoeringsdocument mag u zien als een oprechte handreiking om samen het verschil te maken om het welzijn van onze burgers veilig te stellen.

Cedris: minder loon voor 'hardwerkende Nederlander' bij sociale ontwikkelbedrijven
De belastingmaatregelen die per 1 januari 2025 zijn ingegaan pakken desastreus uit

Voorzitter Mohamed el Mokaddem: de belastingmaatregelen die per 1 januari 2025 zijn ingegaan pakken desastreus uit voor een grote groep werknemers binnen de sociale ontwikkelbedrijven. Dit komt door de daling van de maximale heffingskorting, die voor deze groep onvoldoende wordt gecompenseerd door de verhoging van de arbeidskorting. Het gevolg is achteruitgang in netto salaris voor de werknemer die toch al moeilijk rondkwam. "Dit kan het verschil zijn van een week je boodschappen kunnen betalen".

Strategisch adviseur Public Affairs Bert Doek: ongetwijfeld kent u het verhaal van Robin Hood. Dat was een Engelse volksheld die oog had voor onrecht. Volgens de verhalen zou hij stelen van de rijken en zijn buit verdelen onder de armen. Hij deed dat niet alleen, maar samen met een groep volgelingen die hem vergezelden op zijn rooftochten. Stelen van de rijken en uitdelen aan de armen, daar kun je misschien nog begrip voor opbrengen. Maar stel nu dat het andersom is? De armen wordt geld afgenomen, waardoor de rijken nog meer te besteden hebben. Dat is precies wat het kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB doet met een deel van de werknemers. Het is de consequentie van belastingmaatregelen die het kabinet per 1 januari heeft ingevoerd. De werknemer met een fulltimebaan gaat er in netto-inkomen op vooruit.
De werknemer die noodgedwongen parttime werkt en een minimaal inkomen ontvangt moet inleveren.
Dat is blijkbaar de kabinetsvertaling van de slogan 'werk moet lonen'. Dat is zo oneerlijk. Zeker als je bedenkt dat er werknemers zijn die wel meer zouden willen werken, maar dit gewoon niet kunnen. Bijvoorbeeld vanwege fysieke of mentale beperkingen. Een groot deel van de werknemers binnen de werkontwikkelbedrijven moet daardoor een groter deel van hun inkomen aan de schatkist afstaan.
Met als gevolg een daling van het netto-inkomen van soms wel zestig euro per maand. Werk moet lonen. Ja, ja, maar niet als je vanwege een beperking geen volledige week kunt werken. Zo krijgen werknemers die al moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen er een extra uitdaging bij.

Als VN-ambassadeur stel ik vast dat de ingevoerde belasting regel er voor zorgt dat de levensstandaard van vele werknemers bij de sociale ontwikkelbedrijven er serieus veel op achteruit gaat. Dit terwijl het VN-verdrag in de cao teksten staat van deze werknemers. Alle internationale verdragen die daar over gaan die Nederland heeft ondertekend zeggen dat de overheden de levensstandaard juist dienen te bevorderen en te verbeteren. Ook artikel 1 van de Nederlandse Grondwet, waar ook handicap in is opgenomen zegt hier het een en ander over. De belasting regel vergroot ook nog eens de ongelijkheid op het gebied van de levensstandaard wat een menswaardig bestaan verder onder druk zet. Ik zie ook geen gronden en economische redenen om deze in mijn ogen onnodige onevenredige maatregel in te voeren die deze personen zo hard treft. Dit temeer omdat deze maatregel ervoor zorgt dat de levensstandaard voor het overgrote deel van de overige werknemers in Nederland er juist wel op vooruit gaat.

Onderstaande 2 artikelen uit de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens' die raken aan het onderwerp waar we hier over spreken.
Artikel 23: Werk en loon:
Eenieder heeft recht op arbeid, op vrije keuze van beroep, op rechtmatige en gunstige arbeidsvoorwaarden en op bescherming tegen werkloosheid. Eenieder, zonder enige achterstelling, heeft recht op gelijk loon voor gelijke arbeid. Eenieder, die arbeid verricht, heeft recht op een rechtvaardige en gunstige beloning, welke hem en zijn gezin een menswaardig bestaan verzekert, welke beloning zo nodig met andere middelen van sociale bescherming zal worden aangevuld. Eenieder heeft het recht om vakverenigingen op te richten en zich daarbij aan te sluiten ter bescherming van zijn belangen.
Artikel 25: Levensstandaard:
Eenieder heeft recht op een levensstandaard, die hoog genoeg is voor de gezondheid en het welzijn van zichzelf en zijn gezin, waaronder inbegrepen voeding, kleding, huisvesting en geneeskundige verzorging en de noodzakelijke sociale diensten, alsmede het recht op voorziening in geval van werkloosheid, ziekte, invaliditeit, overlijden van de echtgenoot, ouderdom of een ander gemis aan bestaansmiddelen, ontstaan ten gevolge van omstandigheden onafhankelijk van zijn wil. Moeder en kind hebben recht op bijzondere zorg en bijstand. Alle kinderen, al dan niet wettig, zullen dezelfde sociale bescherming genieten.

Kijkend naar deze maatregel, de gang van zaken rond de cao onderhandelingen en de bejegening van afgelopen jaren. Hoezo erkenning van het belang van het VN-verdrag Handicap? Hoezo het waardig omgaan met je werknemers zoals het hoort? Dat kan en dat moet anders, laat dat heel erg duidelijk zijn!

Ieder(in): het moet fundamenteel anders, Ieder(in) wil dat er een allesomvattende aanpak komt voor de uitvoering van het VN-verdrag

De VN waarschuwden deze zomer dat de Nederlandse overheid veel meer moet doen voor de rechten van personen met een beperking. Maar het kabinet doet niks met deze oproep. Een klap in ons gezicht! Het beleid van de afgelopen jaren heeft niet gewerkt. Daarnaast is niet duidelijk hoe de aanbevelingen van het VN Comité worden opgevolgd. En hoe de samenhang wordt bewaakt met de nationale strategie, de werkagenda en een aantal belangrijke ondersteunende moties hierover. Ook staat men toe dat er op verschillende ministeries plannen worden ontwikkeld die in strijd met het VN-verdrag en de nationale strategie. Het moet de komende jaren fundamenteel anders. Dit vraagt om een bestuurlijke doorbraak.

Ieder(in) wil dat er een allesomvattende integrale aanpak komt voor het uitvoeren van het VN-verdrag Handicap. Er moet een speciale vergadering komen van ministers om dit te regelen. Daarnaast moet er een regeringscommissaris worden aangesteld. Deze persoon krijgt een budget en hulp van verschillende ministeries. De commissaris moet samenwerken met verschillende ministeries en bruggen bouwen tussen de nationale overheid en andere overheidslagen. De staatssecretaris kan alleen slagen voor haar huiswerk als een aantal zaken geregeld worden. Voor Ieder(in) is het noodzaak dat alle aanbevelingen van het VN Comité door de overheid worden opgevolgd. Alle aangenomen moties omtrent het VN-verdrag Handicap worden uitgevoerd en in het verlengde daarvan bindende – waar nodig aanvullende – bestuurlijke afspraken worden gemaakt ten aanzien van de nationale strategie en de werkagenda's.

De vraag is eigenlijk heel erg simpel stel ik vast als VN-ambassadeur. Mogen we nu wel of niet meedoen? Aan praatjes en mooie woorden op papier hebben we helemaal niets en daar hebben we meer dan genoeg van gehoord en gezien. We hebben onderzoeken genoeg gehad waardoor we weten wat er nodig is. We willen nu verbeteringen zien in de praktijk. Ons geduld is helemaal op!

De politiek spreekt over bestaanszekerheid maar laat personen met een beperking en chronisch zieken in de kou staan

Het regelen van fatsoenlijke cao afspraken is al jaren een heel groot probleem en de bestaanszekerheid is de afgelopen jaren voor een belangrijk deel doelbewust afgebroken door onder meer het sluiten van de sociale werkvoorziening met de invoering van de participatiewet. De werknemers die onder de participatiewet vallen moeten het dan ook nog eens doen met de uitgeklede cao 'aan de slag'. Terwijl ze het zelfde werk doen worden ze er ook nog eens anders voor beloond. Hoezo gelijk loon voor gelijk werk, niet dus! Ongeveer 2/3 van de werknemers die onder de cao 'sociale werkvoorziening' vallen staan in zodanige lage loonschalen dat ze rond het minimum loon verdienen en bij de participatiewet cao 'aan de slag' verdienen ze vrijwel allemaal het minimum loon. Meer gaan werken is voor velen van hen geen optie omdat ze meerdere beperkingen hebben of ernstig chronisch ziek zijn met onderliggende problematiek. Even voor de duidelijkheid, het betreft hier dus willens en wetens bewuste gemaakte keuzes door de overheden die hier aan ten grondslag liggen. Deze verslechteringen staan haaks op en zijn zwaar tegen meerdere uitganspunten van het VN-verdrag Handicap dat we in 2016 hebben geratificeerd in Nederland.

Om de bestaanszekerheid nu echt fatsoenlijk te regelen adviseer ik de volgde activiteiten te ondernemen:
Ten eerste: draai de belastingmatregel terug omdat deze regel in strijd is met alle de door Nederland ondertekende internationale mensenrechten verdragen die hier over gaan.
Ten tweede: maak als de wierde weerga werk van het structureel borgen en veiligstellen van de bestaanszekerheid van alle werknemers die werkzaam zijn bij de sociale ontwikkelbedrijven.
Ten derde: maak direct een einde aan de ongelijkheid in beloning bij alle werknemers die werkzaam zijn bij de sociale ontwikkelbedrijven door ze allemaal onder te brengen in de gemeenteambtenaren cao zoals dat hoort als je de internationale mensenrechten verdragen naar behoren wenst uit voeren en de aanbevelingen van het VN Comité Handicap naar behoren wenst op te volgen en wenst uit voeren.

De werknemers die werkzaam zijn bij de sociale ontwikkelbedrijven zijn geen cliënten, deelnemers of tewerkgestelden. Daarnaast is het niet de bedoeling dat ze aan zingeving gaan doen omdat ze dan absoluut niet in staat zullen zijn om in hun eerste levensbehoefte te kunnen voorzien om te kunnen functioneren in het dagelijkse leven en om fatsoenlijk te kunnen deelnemen aan onze samenleving. Deze werknemers verdienen het net als onze andere werknemers uit ons land een waardig respectvol bestaan waarbij ze ook een beetje van het leven moeten kunnen genieten.

Mogen personen met een beperking en chronisch zieken wel of niet volwaardig meedoen

De essentiële vraag die beantwoord dient worden is: mogen de personen met een beperking en chronisch zieken volwaardig meedoen en moeten ze serieus genomen worden met alles wat daar bij hoort?
Het heersende sentiment in het denken en doen is dat de personen met een beperking de status van tewerkgestelden wordt aangemeten en dat er openlijk door ambtenaren de vraag wordt gesteld of zingeving belangrijker is dan salaris voor werkende mensen met een arbeidsbeperking. Dat vind ik als VN-ambassadeur zeer pijnlijk, absoluut onacceptabel en onwenselijk. Er is nog een wereld te winnen om tot een respectvolle, gelijkwaardige, sociale en toegankelijke inclusieve samenleving te komen in Nederland.

Mensenrechten onder de loep bij de Verenigde Naties

Op 15 augustus 2024 was Nederland aan de beurt om als VN lidstaat een mensenrechten 'examen' af te leggen bij de VN Mensenrechtenraad. Dit wordt de 'Universal Periodic Review' genoemd. De UPR is een procedure waarbij landen de mensenrechten van een land bespreken en aanbevelingen aan elkaar doen om de mensenrechtensituatie van dat land te verbeteren. Mensen met een beperking merken in hun dagelijks leven nog te weinig van de inspanningen van de overheid om hun positie te verbeteren. Dat schrijft het College voor de Rechten van de Mens aan het VN Comité Handicap in zijn aanvullend rapport over de implementatie van het VN-verdrag Handicap in Nederland. Ik zie dat beeld ook in de dagelijkse praktijk terug. Ter onderbouwing zal ik in dit document een groot aantal praktijkvoorbeelden benoemen.

De 2 gezichten van de implementatie van het VN-verdrag Handicap in Nederland

Sinds de ratificatie zijn een heleboel voorstellen op papier gezet om tot een goede uitvoering van het VN-verdrag te komen, dat is redelijk bemoedigend. Kijk ik echter naar de praktijk, dan zie ik het nog altijd meer achteruit gaan dan vooruit. Die achteruitgang danken we in hoofdzaak aan de decentralisaties in het sociaal domein. De participatiewet, de jeugdzorg en de WMO 2015. Wat iedereen weet, is dat de drie genoemde wetten bezuinigingswetten zijn. Als je bezuinigt, dan gaat het steeds minder goed met de mensen die het treft. Dat zie je dan ook terug. Die wetten zijn een drama met zeer grote gevolgen.

Het is zeer belangrijk om je te realiseren dat het willens en wetens een weloverwogen bewuste keuze was van het toenmalige kabinet om de genoemde decentralisaties door te voeren vóór de ratificatie van het VN-verdrag. Juridisch was het niet nodig om rekening te moeten houden met het VN-verdrag Handicap.

Uiteindelijk alleen voor de beeldvorming, als resultaat voor het oog lijkende prachtige toegankelijkheid, gelijkheid en inclusie programma's opzetten zijn simpelweg niet voldoende om het VN-verdrag Handicap naar behoren uit te voeren zoals het hoort. Temeer dat onze overheden aan de ene kant lopen te pronken met deze programma's en een paar deuren verder deze zelfde overheden wetgeving en uitvoering van beleid maken en uitvoeren dat in geen enkel opzicht voldoet aan artikel 1 van de Grondwet en de doelstellingen van alle internationale verdragen. De programma's gaan uit van vrijblijvendheid en zeer lange termijn visie. Waar het wel lukt om wat vooruitgang te boeken zie ik dat de weerstand zeer erg groot is. Temeer omdat men geen stap wilt zetten als de ander dat ook niet wilt doen en dat ze zo min mogelijk en het liefst helemaal niet voor de kosten willen opdraaien. Er is heel veel dorzettingsvermogen voor nodig om als ervaringsdeskundige gehoord, gezien en serieus genomen te worden om mee te mogen praten over onze levensbehoeften.

Vragen over de 'Nationale strategie voor de implementatie van het VN-verdrag Handicap'

De Tweede Kamer debatteerde op 3 april 2024 met minister Helder (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) over onder andere de nationale strategie en de werkagenda. Kamerbreed was er steun om hier voortvarend mee aan de slag te gaan. In het door kabinet uitgewerkte hoofdlijnenakkoord regeerprogramma wordt er niet specifiek stilgestaan bij de positie van de personen met een beperking en chronisch zieken. Daarnaast baren de eerste daadwerkelijke resultaten van het beleid van dit kabinet mij zeer grote zorgen. Dit voelt als onbelangrijk, vergeten en buitengesloten te worden als burger!
Als VN-ambassadeur vind ik dat onze burgers zo volwaardig mogelijk moeten kunnen meedoen. Daarom wil ik de volgende drie vragen voorleggen aan onze Tweede Kamer leden en onze nieuwe regering:
- Hoe gaan ze vorm geven aan de uitvoering van de nationale strategie VN-verdrag Handicap?
- Hoe gaan ze er werk van maken om de inclusieve samenleving verder vorm te geven in Nederland?
- Hoe gaan ze er daadwerkelijk voor zorgen dat de bestaanszekerheid en het welzijn van de personen met een beperking en chronisch zieken naar behoren gewaarborgd wordt?

Wat is er nodig als Nederland het VN-verdrag Handicap succesvol wilt implementeren

Met mijn brief 'De noodklok van een WSW medewerker' heb ik op 18 mei 2011 voor een eerste keer aan de bel getrokken bij de Tweede Kamer omdat de beoogde plannen van destijds niet tot de gewenste resultaten zouden leiden. Bijna negen jaar na invoering van het VN-verdrag zie ik weinig verbeteringen en bij de decentralisaties zie ik zelfs zeer ongewenste achteruitgang met grote desastreuze gevolgen.

Als de politiek niet de moed heeft om ook kritisch naar zichzelf te kijken, dan gaat het herstellen van het vertrouwen van onze samenleving in diezelfde politiek een hele moeilijke opgave worden. Het kan dan wel helder lijken te zijn wat er zoal is misgegaan, maar laat ons wel zijn dat het de politiek is die de keuzes heeft gemaakt, hoe we dit hebben ingericht met wetgeving en uitvoering van beleid. In het volledige sociale domein op alle levensdomeinen loopt het alles behalve op rolletjes met hele grote gevolgen voor onze samenleving. De hoogste tijd voor adequate en zeer snelle actie!

De implementatie van het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' moet heel veel beter worden uitgevoerd. Ondertussen is het alweer een jaar geleden dat de nationale strategie naar de Tweede Kamer is gestuurd. Men denkt tot 2040 nodig te hebben om de nationale strategie te gaan uitvoeren. Ze zijn nu bezig met de uitwerking van de eerste werkagenda die ze rond het zomerreces naar de Tweede Kamer hopen te sturen voor behandeling. Ben benieuwd naar de inhoud van de werkagenda!

Het is van essentieel belang om de mensenrechten als uitganspunt te nemen bij de verdere uitwerking van de nationale strategie VN-verdrag Handicap. Het vormgeven van de inclusieve samenleving moet in de dagelijkse praktijk waar gemaakt worden om daadwerkelijk iedereen volwaardig te laten deelnemen aan onze samenleving. Mensenrechten nakomen is een fatsoensnorm die gerespecteerd dient te worden!

Wat belangrijk is – en dat wordt nog wel eens vergeten – is dat iemand met een beperking op één en hetzelfde moment een aantal dingen nodig heeft. Stel, het gaat om een persoon van 23 jaar met een beperking. Die is bezig met een opleiding, die heeft iets van werk nodig, die heeft een zorgvraag én die moet zich kunnen verplaatsen. Haal je één van die dingen weg, dan zit je thuis. Als je nu 12 jaar bent en je hebt voor heel je leven van alles nodig vanuit het VN-verdrag Handicap dan ben je 28 jaar als je daar dan gebruik van kunt maken. Zolang wij alleen maar denken in lijstjes of in hokjes of alleen in geld, dan gaan wij deze personen niet kunnen helpen en gaan ze niet mee doen zoals het hoort en de bedoeling is. Het is tevens zeer belangrijk dat we met zijn allen vanuit het VN-verdrag Handicap gaan denken en doen. Nu denken overheden en instanties nog standaard vanuit de participatiewet of de WMO of de wet op de jeugdzorg. De jobcoach kijkt bijvoorbeeld alleen naar het onderdeel werk en wat de wet over werk zegt. Daar is de betreffende persoon niet mee geholpen, want die heeft ook onderwijs, zorg en vervoer nodig om ergens te kunnen komen. Als je alleen maar vanuit de wet blijft denken, dan gaat het niet werken. Dus wetgeving en uitvoering van beleid ontschotten om daadwerkelijk maatwerk te kunnen bieden.

Als VN-ambassadeur adviseer ik ook om een volwaardig parlementair onderzoek te doen naar alle decentralisaties in het sociale domein met als doel om in de toekomst tot betere keuzes, wetgeving en uitvoering van beleid te komen. Het niet over ons maar met ons verhaal uit het VN-verdrag Handicap moet veel beter en het tempo om tot daadwerkelijke verbeteringen te komen moet drastisch omhoog. Als je daadwerkelijk voor de personen met een beperking en chronisch zieken een perspectief voor de toekomst wilt bieden dan moet alle wetgeving en uitvoering van beleid die voortkomt uit de nationale strategie onvoorwaardelijk verplicht gesteld worden. Dit moet expliciet zonder uitzonderingen om een gelijk speelveld en duidelijkheid voor iedereen te creëren. Wetgeving en uitvoering van beleid dient voor invoering getoetst te worden aan de doelstellingen van alle internationale verdragen. Ze moeten op een gedegen manier worden uitgevoerd. Het wetgevingsvoorstel: 'Wet Volwaardige Inclusieve Samenleving' en een basis fundament voor de VN-verdrag werkagenda zijn van cruciaal belang om te kunnen meedoen.

Het advies wat het VN Comité aangaande het VN-verdrag Handicap ons heeft geven dient serieus, ter harte genomen en opgepakt te worden om de broodnodige stappen voorwaarts daadwerkelijk te kunnen maken. Met een adequate permanente uitvoering van de nationale strategie VN-verdrag Handicap moet het vertrouwen hersteld worden. De bestaanszekerheid en het welzijn van de personen met een beperking en chronisch zieken dient geborgd te worden in wetgeving en uitvoering van beleid om de volwaardige inclusieve samenleving verder vorm te kunnen geven in Nederland.

Oproep van het College voor de Rechten van de Mens aan de overheid: versterk de rechtstaat en bescherm de mensenrechten

Het College voor de Rechten van de Mens roept de Tweede Kamer op om het kabinet te laten toezeggen dat het bij de uitvoering van het volledige regeerprogramma mensenrechten zal bevorderen en de rechtsstaat zal beschermen. Het College kan zich vinden in bepaalde beleidsvoornemens maar ziet ook dat er spanning zit als het gaat om het respecteren van de rechtsstaat. Voorts leven bij het College zorgen over maatregelen die voor mensen in een kwetsbare situatie nadelige gevolgen kunnen hebben.

Wetgeving en beleid op Grondwettigheid toetsen is goede stap

In hoofdstuk 7 van het regeerprogramma zet het kabinet-Schoof de plannen voor de versterking van de rechtsstaat uiteen. Het College is verheugd dat dit belangrijke thema hoog op de agenda van de regering staat. De aankondiging dat bij elk wetsvoorstel duidelijk wordt gemaakt of het in overeenstemming is met fundamentele rechten en de beginselen van de rechtsstaat, is een goede stap. De toetsing kan leiden tot betere bescherming van deze fundamentele rechten. Ook roept het College op tot het versterken van de afdwingbaarheid van sociale grondrechten.

Neem bij plannen bestaanszekerheid, mensenrechten als uitgangspunt

Het College oordeelt ook positief over de prominente plek die armoedebestrijding en bestaanszekerheid innemen in het regeerprogramma. Het College verwelkomt maatregelen die de positie van een aantal groepen werkenden versterkt. Maar het College wijst erop dat bestaanszekerheid ook gaat over kwesties als huisvesting, onderwijs, gezondheid, leefmilieu en rechtsbescherming. Dit zijn mensenrechtelijke kwesties. Het zou dan ook een welkome stap zijn geweest als het regeerprogramma bij bestaanszekerheid mensenrechten als uitgangspunt had genomen. Ook constateert het College dat concrete plannen over bestaanszekerheid voor Caribisch Nederland ontbreken in het regeerprogramma.

Overheid moet zich meer inspannen voor mensen met een beperking

Als toezichthouder op de uitvoering van het VN-verdrag Handicap stelt het College vast dat er nog zeer veel werk te doen is. Het College wil met nadruk aangeven dat er hard doorgewerkt moet worden om het hele VN-verdrag Handicap te verwezenlijken. Dat betekent op alle terreinen van het leven van mensen met een beperking. Zij ervaren nog steeds aanzienlijke belemmeringen. Denk aan het openbaar vervoer, digitale toegankelijkheid, deelname aan de arbeidsmarkt, participatie, zelfstandig wonen en het onderwijs. Er zijn te grote verschillen tussen gemeenten en veel regels zijn ingewikkeld. Het verwezenlijken van de rechten die volgen uit het VN-verdrag Handicap vragen om duidelijke regie en concrete maatregelen van de overheid, in nauw overleg met mensen met een beperking en hun belangenorganisaties.

Position paper College: Tweede Kamer rondetafelgesprek over de sociale grondrechten (05 maart 2025)

Betere rechtsbescherming tegen inbreuken op sociale Grondrechten draagt bij aan versterking van de rechtsstaat. Het is een wezenlijk kenmerk van een rechtsstaat dat elke staatsmacht haar eigen rol speelt bij de bescherming van fundamentele rechten. Alleen dan is sprake van checks and balances.

De onafhankelijke rechter moet kunnen oordelen over de verenigbaarheid van regels en praktijk met fundamentele rechten. Vermeende tekortkomingen in de naleving van sociale Grondrechten kunnen burgers nu niet altijd aan de rechter voorleggen. Dit is eens te meer het geval wanneer de burger aanvoert dat de oorzaak van een inbreuk op een sociaal recht is gelegen in wetgeving. De rechter mag overeenkomstig artikel 120 van de Grondwet wetten immers niet toetsen aan de Grondwet.

Het inroepen van sociale rechten uit mensenrechtenverdragen biedt meestal geen oplossing, omdat de rechter aan deze rechten vooralsnog zelden rechtstreekse werking toekent. Hierdoor blijft een rechterlijk oordeel over de vraag of een wet die raakt aan sociale rechten in overeenstemming is met de eisen die hogere normen stellen in het algemeen uit. Alle mensenrechten zijn ondeelbaar en even belangrijk en komen dus gelijke bescherming toe, of deze nu klassieke of sociale Grondrechten betreffen.

Mijn uitermate dingende advies: ga adequaat en voortvarend aan de slag met de zeer belangrijke bevindingen en adviezen van het College voor de Rechten van de Mens richting de uitvoering van de nationale strategie VN-verdrag Handicap!

Het Facultatief Protocol van alle VN verdragen zo snel mogelijk ratificeren

Nederland heeft wel het 'internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten' en het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' geratificeerd maar niet de bijbehorende protocollen. Dit betekent dat je de rechten wel hebt, maar ze niet bij de Verenigde Naties kunt gaan halen als individu. Om tot een goede uitvoering te komen moet dit natuurlijk wel geregeld worden!

Wetsvoorstel: 'Wet Volwaardige Inclusieve Samenleving'

Als VN-ambassadeur wil ik graag een wetsvoorstel doen voor de onderstaande specifiek genoemde doelgroepen om tot een volwaardige toegankelijke inclusieve samenleving te komen in Nederland.
Het betreft: personen met een fysieke (onzichtbare)beperking, personen met een chronische ziekte, personen met een (zorg)ondersteuningsvraag, personen met een mentale of psychische kwetsbaarheid en personen met gecompliceerde benodigde behoeften en of uitdagingen om te kunnen functioneren.

Basisonderdelen wetsvoorstel: 'Wet Volwaardige Inclusieve Samenleving'

Als VN-ambassadeur adviseer ik om de volgende basisonderdelen zeker in de wet op te nemen om tot een volwaardige sociale en een adequate toegankelijke inclusieve samenleving te komen in Nederland!

- De wet voldoet aan alle door Nederland geratificeerde internationale mensenrechten verdragen waaronder in het bijzonder het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'.
- De aanbevelingen en adviezen van het beoordelingsrapport van het VN Comité Handicap.
- Het advies uitvoeringsdocument 'Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' wordt zo ruimhartig mogelijk mee genomen.
- De wet komt bij voorkeur onder het ministerie van BZK of anders onder het ministerie van SZW te vallen en gaat uit van het sociale model in de uitvoering van het VN-verdrag Handicap.
- De wet wordt voorzien van toereikende landelijke geoormerkte structurele (financiële)middelen.
- De wet wordt landelijk aangestuurd en gedecentraliseerd uitgevoerd zonder verschillen in de uitvoering van beleid om discriminatie en ongelijkheid in behandeling te voorkomen. Daarnaast worden de gemeenten verplicht gesteld om de infrastructuur van het speciaal onderwijs en de sociale ontwikkelbedrijven te borgen en te faciliteren om adequaat maatwerk te kunnen leveren.
- De wet wordt zo eenvoudig mogelijk ingericht. Een toekomst perspectief, het vertrouwen in de burger, een waardige respectvolle bejegening en een gedegen bestaanszekerheid worden de speerpunten in deze wet. We gaan hierbij uit van een voldoende besteedbaar netto inkomen en waarbij men niet meer afhankelijk hoeft te zijn van toeslagen. Er wordt in het bijzonder rekening gehouden met de extra kosten die deze doelgroepen hebben om te kunnen functioneren. We kijken naar wat personen wel kunnen met een eerlijke beloning. (v.b. mijn participatieladder)
- Alle positieve elementen uit andere bestaande wetgeving worden in deze wet meegenomen. Denk aan het breed offensief, de participatiewet in balans, de banenafspraak en het simpel switchen. Er wordt nadrukkelijk op toegezien dat er absoluut geen hardheden in de wet komen.
- Mijn advies is om de interdepartementale werkgroep implementatie VN-verdrag Handicap de wet vorm te laten geven, aan te laten sturen en de volledige uitvoering van beleid te laten monitoren. Zo nodig volgt er aanpassing of bijsturing om de wet optimaal te laten functioneren.
- In de wet wordt een landelijke advies inclusie commissie opgenomen met ervaringsdeskundigen. In de inclusie commissie moeten leden zijn opgenomen vanuit alle provincies van Nederland. De doelstelling van de inclusie commissie is om volwaardig invulling te geven aan het niet over ons met ons verhaal uit het VN-verdrag Handicap.
- Om de wet goed te laten functioneren gaan de interdepartementale werkgroep implementatie VN-verdrag Handicap en de landelijke inclusie commissie permanent met elkaar samenwerken.
- De wet moet makkelijk te begrijpen zijn. De zorgplicht van de overheid voor haar burgers wordt onvoorwaardelijk nagekomen in de uitvoering van de wet. Hierbij wordt permanent uitgesloten dat personen van het kastje naar de muur worden gestuurd. In de wetgeving wordt opgenomen welke persoon die namens de overheidsinstanties aangesteld wordt om verplicht de zorgvraag, begeleiding, ondersteuning en benodigde hulpmiddelen gaat regelen voor deze personen.

Beleidsthema: 'basis fundament voor de werkagenda VN-verdrag Handicap'

Het is noodzakelijk en van essentieel belang, dat alle ministeries gezamenlijk een adequate structurele koppeling maken aangaande de gehele werkagenda, richting de uitvoering van de nationale strategie. Leidend hierin zijn:

- Allen de door Nederland geratificeerde internationale mensenrechten verdragen waaronder in het bijzonder het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'.
- De aanbevelingen en adviezen van het beoordelingsrapport van het VN Comité Handicap.
- Het door het kabinet uitgewerkte hoofdlijnenakkoord regeerprogramma. Waarbij ik verwijs naar hoofdstuk 7: goed bestuur en sterke rechtsstaat uit het regeerprogramma.
- Alle doelstellingen van de nationale strategie VN-verdrag Handicap.
- Alle aangenomen ingediende moties tijdens het debat VN-verdrag Handicap van 10-12-2024.
- De interdepartementale werkgroep implementatie VN-verdrag Handicap is in mijn ogen een zeer geschikte werkgroep, om uitvoering te gaan geven aan het voorgestelde beleidsthema.
- Bovenstaande punten dienen in mijn ogen geborgd te worden, elk jaar opnieuw geëvalueerd te worden en elk jaar onderhevig kunnen zijn aan bijstelling en aanpassingen als dat nodig blijkt te zijn. Ervaringsdeskundigen moeten permanent betrokken en ondersteunt worden bij de volledige uitvoering van de nationale strategie VN-verdrag Handicap.
- Het bovenstaande moet verplichtend worden opgelegd omdat ons geduld nu helemaal op is!

Waarom een beleidsthema: 'basis fundament voor de werkagenda VN-verdrag Handicap'

Als VN-ambassadeur wil ik met nadruk de absolute zekerheid hebben, dat alle wetgeving of uitvoering van beleid die vanuit de nationale strategie VN-verdrag Handicap wordt ingevoerd en door de lopende werkagenda VN-verdrag Handicap zal worden uitgevoerd, volledig zal voldoen aan alle door Nederland geratificeerde internationale mensenrechten verdragen. Een gedegen uitvoering van de nationale strategie VN-verdrag Handicap en de bijbehorende werkagenda mogen in mij ogen niet afhankelijk zijn van de zittende regering van nu en niet van die in de toekomst. De uitvoering van alle internationale mensenrechten verdragen waaronder het VN-verdrag Handicap is echt geen vrijblijvende aangelegenheid om het wel of niet naar behoren uit te voeren als het de zittende regering het nu wel of niet uitkomt. Als VN-ambassadeur wil ik met het voorstel beleidsthema 'basis fundament voor de werkagenda VN-verdrag Handicap' een zeer duidelijk statement maken en kaders stellen. Nederland zal vanaf nu alleen nog (aanpassing van)wetgeving en uitvoering van beleid invoeren die expliciet volledig zal voldoen aan alle internationale mensenrechten verdragen!

Het uitvoeringsdocument is geen vrijblijvende boodschap maar een noodoproep

Het lot van de personen met een beperking, chronisch zieken en ouderen ligt in uw handen. Het gaat om de meest kwetsbare personen uit onze samenleving. Ik wil u er in het bijzonder met de nodige nadruk op wijzen dat alle overheden een zorgplicht hebben voor alle burgers als het om mensenrechten gaat. Ik zie het als onze taak, verplichting en uitdaging om er samen voor te zorgen dat alle kwetsbare personen de hulp krijgen die ze nodig hebben om het hoofd boven water te houden en te kunnen functioneren. Alle kwetsbare personen rekenen op uw volledige medewerking. Laat uw hart spreken bij het nemen van moeilijke beslissingen! Mijn hoop is er op gevestigd dat alle burgers in Nederland volwaardig mogen deelnemen aan een respectvolle, gelijkwaardige, sociale en toegankelijke inclusieve samenleving. Daarom is het voor u liggende uitvoeringsdocument geen vrijblijvende boodschap maar een noodoproep!

Als VN-ambassadeur wil ik u uitermate dringend verzoeken om het advies uitvoeringsdocument 'Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' te agenderen voor uw vergadering. Natuurlijk ben ik bereid om met u in overleg te gaan. Met mijn inbreng hoop ik een waardevolle bijdrage te leveren. Met belangstelling kijk ik uit naar uw inhoudelijke reactie.

Hoogachtend,

Alex de Vos,

H2: Personen met een beperking en chronisch zieken merken in hun dagelijks leven te weinig van de inspanningen van de overheid om hun positie te verbeteren

Indrukwekkende verhalen tijdens rondetafelgesprek VN-verdrag Handicap (Tweede Kamer)

De kwaliteit van leven van mensen met een beperking - en niet te vergeten hun naasten - staat sterk onder druk. Niet vanwege hun beperking, maar vooral vanwege de verkokerde wetgeving, bureaucratie, en steeds grotere uitsluiting en achterstanden in alle domeinen van het leven. Niet alleen op het gebied van zorg, maar ook bij onderwijs, wonen, werken, inkomen en toegankelijkheid. Het hebben van een kind met een handicap is haast een recept geworden voor armoede, afhankelijkheid en uitsluiting. Goed beleid voor mensen met een beperking gaat door alle ministeries, bestuurslagen en sectoren heen. Een integrale brede aanpak is noodzakelijk voor het verbeteren van onze positie. In samenspraak met de personen met een beperking! Zodat we kunnen deelnemen op gelijke voet, zoals het VN-verdrag dat bepleit!

Aanbevelingen 'Parlementaire enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening'

Hoofdconclusie: in een verhard politiek en maatschappelijk klimaat zijn de drie staatsmachten blind geweest voor mens en recht, waardoor levens zijn vermorzeld. Het is pijnlijk dat juist het systeem van sociale zekerheid en toeslagen dat is bedoeld om mensen te ondersteunen, diezelfde mensen in de vernieling heeft geholpen. Het kabinet en het parlement hebben gefaald, de uitvoering heeft onrechtmatig gehandeld en de rechtspraak is tekortgeschoten in het bieden van bescherming aan mensen. Hierdoor zijn Grondrechten van mensen geschonden en is de rechtsstaat terzijde geschoven. Daar liggen patronen aan ten grondslag die tot op de dag van vandaag nog niet doorbroken zijn.
Deelconclusies: verkeerde keuzes bij ontwerp, invoering, uitvoering en aanpassing van wet- en regelgeving hebben de basis gelegd voor veel ellende. Mensen die een foutje maakten, werden behandeld als 'fraudeur'. Staatsmachten zijn ernstig en langdurig tekortgeschoten in het bieden van rechtsbescherming. Grondrechten op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en gelijke behandeling zijn geschonden bij het gebruik van gegevens voor fraudebestrijding. Politiek heeft financiële keuzes gemaakt zonder oog voor de gevolgen voor mensen. Kamerleden hebben actief bijgedragen aan een hard fraudebeleid en ellende voor mensen niet weten te voorkomen.
Mijn Advies: alle aanbevelingen moeten overgenomen worden en de oplossingen moeten voldoen aan de uitgangspunten van de internationale mensenrechten verdragen met adequaat toezicht op de uitvoering.

Nederland schendt fundamentele kinderrechten

Nederland zakt weg op het gebied van de gezondheidzorg van kinderen. In de 'KidsRights Index 2024' daalt Nederland op dit gebied met twaalf plaatsen, onder andere door een afnemende inentingsgraad. Bovendien blijft verbetering uit van andere fundamentele kinderrechten in Nederland, waaronder op het gebied van kinderarmoede, en jeugdzorg. Ook blijft er nog veel werk aan de winkel om te komen tot een gunstiger klimaat voor de rechten van het kind. Bijvoorbeeld door het beter aanpakken van discriminatie, het beter verankeren van het principe dat het belang van het kind leidend moet zijn, bij maatregelen of besluiten over kinderen en bij het stimuleren van kinder- en jongerenparticipatie en het serieuzer nemen van de uitkomsten daarvan. Als VN-ambassadeur vind ik dit ontluisterend, we moeten ons diep schamen.

Zijn medewerkers die werkzaam zijn in de sociale ontwikkelbedrijven 'tewerkgestelden' of zijn het volwaardige werknemers

College voor de Rechten van de Mens: geen discriminatie op grond van handicap of chronische ziekte door VNG en WSGO omdat werknemers die vallen onder de cao's 'Sociale Werkplaats' en 'Aan de Slag' zich wat loon betreft niet kunnen vergelijken met 'reguliere' gemeente-werknemers. Juridisch kan het dus om personen die hetzelfde werk doen bij de sociale ontwikkelbedrijven anders te belonen. Dit ondanks dat in alle internationale verdragen staat dat werknemers gelijk beloond dienen te worden als ze hetzelfde werk verrichten. Het heersende sentiment in het denken en doen is dat de personen met een beperking de status van 'tewerkgestelden' wordt aangemeten. Er worden cao afspraken afgedwongen met slechtere arbeidsvoorwaarden dan onze gemeentelijke collega's waarbij men willens en wetens de plicht van gelijk loon voor gelijk werk wordt omzeilt. Dit ondanks het feit dat er in beide cao's teksten van de sociale ontwikkelbedrijven het VN-verdrag Handicap is opgenomen. Mijn oprechte vraag die ik graag wil stellen is: zijn we 'tewerkgestelden' of zijn we volwaardige werknemers die fatsoenlijke en eerlijke arbeidsvoorwaarden verdienen zoals het hoort? Zeer benieuwd naar het antwoord op deze vraag!

Mensen voelen zich niet serieus genomen door het UWV bij een WIA-aanvraag

Ruim driehonderd mensen hebben hun WIA verhaal gedeeld. Er gaat een hoop leed schuil achter elk verhaal. Financiële problemen, onjuiste of helemaal geen medische beoordelingen. Mensen die volgens het UWV bepaalde functies kunnen uitvoeren terwijl hun ziekte dat helemaal niet toelaat of er geen werkervaring in hebben. Het moge duidelijke zijn dat deze zeer grote problemen en vervelende ervaringen van arbeidsongeschikten met het UWV structureel, adequaat en snel moeten worden opgelost. Het personeel van het UWV moeten hun werkzaamheden op een gezonde veilige manier met goede arbeidsvoorwaarden kunnen uitvoeren om het benodigde maatwerk te kunnen leveren.

Waarom is armoede meer dan geen geld hebben

Armoede is een hardnekkig vraagstuk dat veel meer is dan een gebrek aan geld. Movisie verzamelt wetenschappelijke, praktijk- en ervaringskennis in een 'wat werkt bij-dossier', zodat sociaal werkers, beleidsmakers en vrijwilligers toegang hebben tot de laatste kennis en weten wat werkt bij de aanpak van armoede. Waarom is armoede meer dan geen geld hebben? Mensen associëren armoede snel met geldgebrek. Als je arm bent heb je te weinig geld om in je basisbehoeften te voorzien. Maar het grotere probleem daarachter is het sociaal isolement dat armoede veroorzaakt. De stem van ervaringsdeskundigen maakt duidelijk dat armoede veel meer is dan geen geld hebben. Door ervaringsverhalen weten we wat langdurige armoede met mensen doet en krijgen deze gevolgen meer aandacht in onderzoek. We hebben lang gedacht vanuit het individuele schuldmodel: "Nederland is rijk, iedereen werkt en heeft een huis. Als je in financiële problemen zit zal je zelf wel iets fout gedaan hebben". Inzichten uit de hersenwetenschap over de invloed van financiële problemen op het doenvermogen, de stem van ervaringsdeskundigen en de aandacht voor systeemfouten door bijvoorbeeld het toeslagenschandaal hebben duidelijk gemaakt dat regels en wetten armoede kunnen veroorzaken of in stand houden. Inmiddels kijken we daarom gelukkig niet meer alleen naar de rol van het individu maar hebben we ook oog voor hoe de maatschappij als geheel bijdraagt aan de problemen. Ook is het zo dat betaald werk niet langer de oplossing is voor schulden en armoede. Het aantal werkende armen in Nederland groeit omdat de lonen niet meestijgen met de toegenomen kosten voor levensonderhoud. Daardoor is het bewustzijn toegenomen dat armoede iedereen kan overkomen. De bestaanszekerheid moet landelijk worden aangepakt met een centrale rol voor de Rijksoverheid. Er is structureel beleid nodig om ervoor te zorgen dat mensen kunnen rondkomen en kunnen meedoen aan de maatschappij. De overheid moet daarvoor twee dingen doen: zorgen voor een toereikend inkomen en zorgen voor een voorspelbaar en toegankelijk stelsel dat uitvoerbaar en houdbaar is. Dat adviseert de commissie sociaal minimum. De commissie adviseert de juiste oplossingen en dienen daarom uitgevoerd te worden.

Ziek in de bijstand, het voelt onrechtvaardig
Deze personen verdienen een toekomst met kansen

Realiseren wij ons wel, dat sinds de afschaffing van de Wajong (voor mensen die niet volledig levenslang arbeidsongeschikt zijn), elk jaar zo'n 12.000 jonge schoolverlaters met een chronische ziekte of beperking thuis komen te zitten (bij hun ouders, of spreekwoordelijk op straat) zonder ook maar enig perspectief op een toereikend inkomen, een zelfstandig bestaan en passend werk. De participatiewet is niet passend voor hen. Omdat ze vermoedelijk nooit volledig zullen kunnen werken, en daaruit dus nooit een volledig en toereikend inkomen zullen ontvangen. Ze mogen niet samenwonen, geen testament of schenking aannemen, mogen nauwelijks bijverdienen en zullen nooit in aanmerking komen voor een goede woning. Dit gaat om jong gehandicapten die door deze wet vanaf hun middelbare schooltijd levenslang tot armoede zijn gedoemd en gevangen zitten in een niet-passende wet. Hoezo inclusie, hoezo kansengelijkheid, hoezo bestaanszekerheid en hoezo volwaardig deelnemen?

Is zingeving belangrijker dan salaris voor werkende mensen met een arbeidsbeperking

Uit een artikel van Nick Bootsman: natuurlijk is het antwoord op de vraag die ik in de titel van dit artikel stel nee, natuurlijk niet! Maar dit soort ideeën gaan al wel jaren rond in onze samenleving. Bij beleidsmakers, bij ambtenaren, en bij werknemers van uitvoeringsinstanties zoals het UWV en de gemeentelijke sociale diensten. In dit artikel ga ik die vraag vooral ontkrachten. Waar komt het idee vandaan? En waarom is het mijns inziens niet in lijn met het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'? Samengevat: natuurlijk zijn mensen met een beperking een regulier salaris waard en hebben ze een waarde op de arbeidsmarkt. En gelijk werk ongelijk belonen is discriminatie. Het moge zeer duidelijk zijn dat ik daar ook zo over denk. Hoog tijd dat er wat aan deze beeldvorming wordt gedaan!

Als VN-ambassadeur wil ik mijn bezorgdheid uitspreken aangaande het op een verkeerde manier verbreden van het doelgroepenregister banenafspraak

We zien dat het moeilijker wordt om personen met een beperking en chronisch zieken aan een baan te helpen via het doelgroepenregister. Dat komt mijn inziens door dat de groep makkelijkere te bemiddelen personen richting een baan aan het op drogen is en dat er nu meer moeite, doorzettingsvermogen en energie voor nodig is om de moeilijkere te bemiddelen personen aan een baan te helpen. Daarnaast zijn er veel personen met een beperking en chronisch zieken die nu buiten de boot vallen doordat ze niet toegelaten worden tot het doelgroepenregister. Gelukkig wordt er op dit punt een begin gemaakt om daar verandering in te brengen.

Als VN-ambassadeur vind ik dat alle personen met een beperking en chronisch zieken tot het doelgroepenregister toegelaten dienen te worden om het feit dat deze voorziening specifiek voor deze personen bedoeld is. Daarnaast mag je niet afhankelijk zijn van het moment dat je een beperking of een chronische ziekte hebt gekregen. Deze zeer ongewenste ongelijkheden moeten er zo snel mogelijk uit.

Als VN-ambassadeur vind ik dat de bestaande doelgroep eerst volledig naar behoren geholpen dient te worden en ik wil met nadruk ook voorkomen dat op verzoek van bedrijfssectoren, op basis van verkeerde doelstellingen, er compleet nieuwe doelgroepen toegevoegd gaan worden aan het doelgroepenregister. Het kan namelijk niet de bedoeling zijn om met behulp van nieuwe makkelijkere te bemiddelen personen via de subsidies en instrumenten van de banenafspraak aan goedkope arbeidskrachten te komen. De personen met een beperking en chronisch zieken die moeilijker aan een baan te helpen zijn hebben namelijk ook recht op een arbeidsplaats met een toekomst perspectief. Ook zij willen werken voor hun centen en moeten daar de kans voor krijgen naar de mogelijkheden en competenties die ze hebben!

Het kabinet wil de tegemoetkoming arbeidsongeschiktheid afschaffen

Het kabinet wil de tegemoetkoming arbeidsongeschiktheid afschaffen. Mensen in de WIA, WAO, WAZ of Wajong krijgen jaarlijks een tegemoetkoming van 217 euro voor de meerkosten die hun beperking meebrengt. De afschaffing van deze tegemoetkoming treft 840 duizend mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Zij zijn hierdoor de enige groep die niet profiteert van de komende verlaging van het eigen risico. Dit pakt net zo beroerd uit als de belastingregel die ze hebben ingevoerd.

Het gevolg is namelijk dat deze groep ten opzichte van de overige burgers duurder uit zal zijn om te kunnen functioneren omdat ze de kosten waar ze de tegemoetkoming voor kregen toch moeten maken. Dit terwijl juist deze personen vaak veel hogere zorgkosten hebben in combinatie met een laag inkomen. Dit is de wereld op zijn kop en het druist in tegen de uitgangspunten van het VN-verdrag Handicap. Het moge duidelijk zijn dat deze beoogde bezuinigingsmaatregel als de wierde weerga van tafel moet!

Je bent jong, hebt een beperking en belandt in het strafkamp dat 'bijstand' heet

Kitty Jong van vakbond FNV: dat is de hele onrechtvaardigheid van het systeem op dit moment. Als je jong bent en je hebt nooit kunnen werken, dan word je gewoon in de bijstand gedumpt. De bijstand is voor niemand een pretje. En dan druk ik me heel voorzichtig uit. Het is een soort strafkamp voor mensen die niet kunnen werken of die tijdelijk niet kunnen werken. Maar we hebben het hier over mensen die waarschijnlijk nooit zullen kunnen werken. Dus al die tijd in dat strafkamp zitten, dat is hoe wij met mensen en met jongeren met een beperking in ons land omgaan.

Uit mijn praktijk ervaring weet ik dat het vrijwel uitgesloten zal zijn dat deze jongeren nog kunnen gaan werken zoals dit kabinet dat voor ogen heeft en als dat bij grote uitzondering al mogelijk gaat zijn dan zal dat hooguit een zeer beperkt aantal uren per week het geval kunnen zijn waardoor ze ook dan gewoon in de armoede en ellende blijven zitten voor heel hun leven. We moeten deze harde en zeer heldere realiteit onder ogen zien. Als VN-ambassadeur kan ik het verhaal dan ook niet mooier maken dan dat het is.

Zowel de participatiewet, de WIA en de Wajong wetgeving voldoen niet aan de uitganspunten van het VN-verdrag Handicap. Ook hier zijn we blijkbaar niet in staat om dat fatsoenlijk te regelen hoe het hoort. De plannen van de regering die voorliggen op dit vlak stellen mij absoluut niet gerust. We zullen zien wat de toekomst brengt. Als VN-ambassadeur zal ik deze materie nauwlettend op de voet blijven volgen.

H3: Geactualiseerde prioriteitenlijst: 'het herstellen van vertrouwen en bestaanszekerheid'

Voorkom armoede, sociale uitsluiting, mishandeling, misbruik, racisme en/of uitbuiting en discriminatie van personen in onze samenleving

Als VN-ambassadeur krijg ik steeds meer signalen en dringende oproepen om aandacht te besteden aan dit onderwerp. Steeds meer personen waaronder opvallend vaak kinderen zijn het slachtoffer van pesten, intimidatie en (huishoudelijk)geweld. Als VN-ambassadeur heb ik de plicht om duidelijk aan te geven dat iedereen het recht heeft, om in vrijheid te leven, met respect behandelt te worden en veilig moet kunnen deelnemen aan onze samenleving. Een zorgvuldige adequate uitvoering van het 'Handvest van de Verenigde Naties', de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens', het 'Europees Sociaal Handvest' en het 'Europees-verdrag voor de Rechten van de Mens' zijn hiervoor nodig.

Vrijheid om eigen keuzes te maken in het leven

Personen met een beperking moeten in staat gesteld worden om van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden te kunnen genieten. Erkenning van individuele autonomie en onafhankelijkheid, met inbegrip van de vrijheid om eigen keuzes te maken is van essentieel belang. Hierbij wordt de noodzaak erkend van een toegankelijke omgeving op fysiek, sociaal, economisch en cultureel vlak. Dat betekent toegang tot wonen, spelen, onderwijs, werken, zorg, informatie, communicatie, reizen en bereikbaarheid van openbare gelegenheden. Het voeren van eigen regie is een recht in het VN-verdrag Handicap dat gewaarborgd dient te worden.

Borgen behoorlijke levensstandaard en sociale bescherming in wetgeving

Een voortdurende verbetering van levensomstandigheden blijft noodzakelijk om in armoede leven te voorkomen door jaarlijks steeds erg veel duurder wordende eerste levensbehoeften. Dit is met inbegrip van voldoende voeding, kleding, zorg en huisvesting waarbij oudere personen de sociale bescherming ontvangen die ze nodig hebben. Extra (zorg)kosten en stapeling van (zorg)kosten gerelateerd aan een beperking of een chronische zieke van een persoon moeten verplicht zo snel mogelijk worden afgeschaft. Voorkom extreem hoge energiekosten en permanent onder het minimum loon werken, of met een aanvullende uitkering, maximaal het minimumloon kunnen verdienen door bijvoorbeeld een medische urenbeperking. We moeten personen weer centraal gaan stellen in ons denken en doen. Bewustwording, menselijke maat in wetgeving en uitvoering van beleid, volgens de beoogde doelen en uitgangspunten van alle VN verdragen, met de benodigde geoormerkte structurele financiële middelen zijn de oplossing.

Bied personen toekomstperspectief en vertrouwen met gelijke kansen

Bied personen een toekomst perspectief en vertrouwen met gelijke kansen bij de volledige uitvoering van alle VN verdragen in Nederland. Voorkom alle vormen van armoede en grote schulden last. Borg samenhang tussen leren, werken en de zorgvraag van personen om te kunnen participeren. Ga te werk vanuit een beschermde positie van personen om het vertrouwen te vergroten. We moeten nadrukkelijk oog hebben voor niet direct zichtbare beperkingen van personen. Haal belemmerende drempels, ongelijkheid in behandeling en beloning uit alle wetgeving en uitvoering van beleid. Stop met mensonterende onnodige herkeuringen bij chronisch zieke personen t.b.v. hun bestaanszekerheid en/of gezondheid. Bied de personen die niet willen participeren een sobere uitkering voor de strikte eerste levensbehoeftes met een dak boven hun hoofd. Elke vorm van participeren, hoe klein deze bijdrage ook is, moet beloond worden om personen te stimuleren om mee te willen doen. Geef daadwerkelijk voldoende (financiële)ondersteuning aan personen die wel willen participeren ondanks hun vaak zeer beperkte middelen en mogelijkheden of kwetsbare gezondheid die ze hebben. Personen die volledig afgekeurd thuis zitten, zijn een zeer vaak vergeten groep, die meer aandacht, begeleiding, toekomstperspectief en financiële ondersteuning verdienen. Levens verbeterende hulpmiddelen en medicatie moeten makkelijker en sneller beschikbaar gesteld worden. Dat levert op langer termijn ook veel geld op omdat deze personen zelfstandiger kunnen leven en minder (medische)zorg nodig hebben.

Voorkom alle vormen van mensonterende situaties in Nederland

Stop met bezuinigen, schaalvergroting, marktwerking en het in verdienmodellen denken bij essentiële voorzieningen. Voorkom organisatorische bureaucratische tussenlagen bij dienstverlenende organisaties.

Het recht op vrijheid van meningsuiting

De vrijheid hebben om te zeggen en schrijven wat je vindt en om informatie te ontvangen en te verspreiden, is cruciaal voor een democratisch land. Het biedt burgers de mogelijkheid zich een mening te vormen over onderwerpen die spelen in de maatschappij en deel te nemen aan het publieke debat. De vrijheid van meningsuiting geldt ook online. De online wereld is tegenwoordig bij uitstek een plek waar mensen zich uiten, bijvoorbeeld door te reageren op (nieuws)berichten en door informatie te delen.

Iedereen heeft het recht en moet in staat gesteld worden om in ordentelijk taalgebruik zijn of haar mening te geven en zichzelf kunnen zijn. Er moet plaats zijn voor een tegenwoord en het leveren van kritiek of protest als je het ergens niet mee eens bent. Iedere bijdrage aan het gesproken woord is belangrijk en is van toegevoegde waarde. Het is niet wenselijk om personen te intimideren, te beledigen, te kwetsen of te vernederen. Dit zijn vormen van misbruik van het recht op vrijheid van meningsuiting die absoluut ongepast en ongeoorloofd zijn. Gepast taalgebruik in begrijpelijke taal helpt ons allemaal om begrip voor elkaar te hebben en zal de verdraagzaamheid in onze samenleving ten goede komen.

Zaken vanuit een andere invalshoek benaderen en deze onder de aandacht brengen kan ons verbeterende ideeën en inzichten opleveren waar we voordeel van kunnen hebben. Het kan ook leiden tot zelfreflectie die aanleiding kan geven om dingen in een breder of in een ander daglicht te plaatsen. Dit helpt ons dan om andere en betere keuzes te maken die meer recht doen aan het desbetreffende onderwerp wat aan de orde is. Heb oog voor personen die iets meer tijd nodig hebben of moeite moeten doen om zich te verwoorden, hun bijdrage kan achteraf van meerwaarde blijken te zijn. Bied elkaar de ruimte om dat mogelijk te maken.

De individualisering en verharding moet een halt toegeroepen worden

Liegen, bedriegen en manipuleren voor eigen gewin kan echt niet. Corruptie en misleiding horen niet in onze samenleving thuis. Dat alles zomaar moet kunnen mag best wel eens in een ander perspectief geplaatst worden om kwetsbare personen in bescherming te nemen. Wat misschien niet zo leuk is om vast te moeten stellen is dat we allemaal een keer hulp nodig hebben in het leven. De ene persoon vroeg, lang en intensief. De andere persoon hopelijk laat, kort en tijdelijk met eventuele tussenposen. Als we die hulp nodig hebben is het fijn om te weten dat deze onvoorwaardelijk kan wordt aangeboden. Verdraagzaamheid, begrip, en mededogen voor elkaar in een sociale leefomgeving voor iedereen zijn hiervoor nodig. Het is een heel stuk aangenamer leven in een respectvolle samenleving waar we oog voor elkaar hebben, rekening houden met elkaar en bereid zijn om naar elkaar te luisteren.

Ons zielig vinden, daar hebben we niks aan, we willen gehoord, gezien, serieus genomen, met respect behandeld en geholpen worden om mee te doen

Burgemeester Tjarda Struik van Leiderdorp, is een goed voorbeeld. Ze is slechtziend en toen ze net begonnen was, heeft ze de gemeenteraadsleden in Leiderdorp allemaal een blinddoek omgedaan om ze te laten voelen hoe het is om slechtziend te zijn. Op die manier gaat de knop om bij die gemeenteraadsleden. Zulke dingen heb je nodig om het "anders denken" erin te krijgen, om ze te laten inzien dat het niet altijd even logisch is wat er gebeurt. Kijk, wat wij mensen met een beperking niet nodig hebben, zijn pampers. Daar hebben we niks aan. Ons zielig vinden, daar hebben we niks aan. Wij willen graag laten weten wat we nodig hebben, maar dan moet je wel aan ons denken en het ons vragen. En neem ons serieus. Maar ga niet van alles roepen en ondertussen niks doen. Daar hebben we niks aan.

Waarborg eerlijk, transparant en respectvol te werk gaan

Personen moeten respectvol behandeld worden en op een waardige bejegening kunnen rekenen en geïnformeerd worden door alle organisaties waar ze mee in aanraking komen. Desinformatie is onware, inaccurate of misleidende informatie die met opzet wordt gemaakt en wordt verspreid om geld te verdienen of om een persoon, sociale groep, organisatie of land te schaden. We moeten er op kunnen rekenen dat onze overheden dit zelf niet toepassen. Duidelijk streng beleid is nodig om dit grote probleem aan te pakken. Maak werk van de beloofde nieuwe bestuurscultuur. Eerste en Tweede Kamer, provinciale besturen, gemeentelijke besturen met al hun uitvoeringsorganisaties hebben een zeer belangrijke voorbeeldfunctie in taalgebruik en de verplichting om eerlijk, transparant en respectvol te werk te gaan. Wees duidelijk over wat er wel en niet kan, valse beloftes zijn geen optie!

Het instellen van een ministerie van mensenrechten en inclusie zaken

Het VN-verdrag valt nu onder het ministerie van VWS. De diversiteit van onderwerpen die het tot stand brengen van een inclusieve samenleving bevat, maakt dat het niet goed bij 1 ministerie past. Het gaat namelijk over onderwijs, zorg, werken en toegankelijkheid. Je moet je hele samenleving gaan aanpassen. In mijn ogen moet er zo snel mogelijk een volwaardig ministerie van mensenrechten en inclusie zaken komen. Alle levensdomeinen worden er landelijk aangestuurd om er voor te zorgen dat iedereen mee kan doen ongeacht waar je woont in Nederland. Het ministerie heeft een eigen minister, commissie en begroting met voldoende geoormerkte financiële middelen. Alle VN verdragen en Europese wetgeving op dit dossier zijn de basis uitgangspunten. Het meest mensenrechtenvriendelijke land ter wereld met een volwaardige inclusieve samenleving wordt het doel van het ministerie. Ze zien er tevens op toe dat de inclusieagenda's van de gemeenten met daarin alle levensdomeinen voldoen aan alle mensenrechten.

Spelen is van levensbelang en kinderarmoede moet verdwijnen

Voor heel veel kinderen met een beperking is samen spelen niet vanzelfsprekend. Negen van de tien speelplekken zijn voor hen niet toegankelijk. De gevolgen zijn groot. Kinderen die niet samen kunnen spelen worden geremd in hun ontwikkeling, hebben weinig tot geen vriendjes in de buurt, ervaren dat ze er niet bij horen en voelen zich eenzaam. Deze negatieve ervaringen dragen zij de rest van hun leven met zich mee. Het VN-verdrag benadrukt het recht om samen op te groeien en te spelen. Toch hebben kinderen in armoede veel minder kansen. Voor heel veel kinderen in ons land is het niet vanzelfsprekend om te kunnen sporten, of een verjaardagsfeestje te geven. Ze schamen zich voor hun thuissituatie, waardoor ze minder vaak vriendjes uitnodigen om te spelen. Er is vaak ook geen geld voor bijvoorbeeld een schoolreisje. Wanneer we als samenleving de problematiek beter begrijpen, ontstaan er betere en breder gedragen oplossingen. We hebben de plicht om onze kinderen een mooie toekomst te bieden zonder sociaal buitengesloten te worden. Elk kind dat in ons land geboren wordt heeft dezelfde rechten.

Het belang van Inclusief onderwijs

Dit zou een afspiegeling van de maatschappij moeten zijn, in al zijn diversiteit. Zo leert men meer begrip voor elkaar te hebben qua religie, geaardheid, beperkingen, enzovoorts. We moeten tenslotte later allemaal in dezelfde maatschappij functioneren. Apart onderwijs werkt onbegrip, vooroordelen en tenslotte armoede, sociale uitsluiting, pesten, intimidatie, misbruik, (huishoudelijk) geweld, mishandeling en/of uitbuiting in de hand. Dus we gaan allemaal samen naar school met het benodigde maatwerk!

Personen onvoorwaardelijk centraal stellen bij hun ontwikkeling

We weten hoe belangrijk een opleiding en een arbeidsplaats is om zelfstandig in je levensbehoeften te kunnen voorzien. Tel daar de sociale aspecten bij op die ook van erg groot belang zijn. Personen moeten daarom in staat gesteld worden om hun talenten optimaal te ontplooien binnen hun mogelijkheden en niveau. Het is noodzakelijk om personen vooral tijdens hun ontwikkeling onvoorwaardelijk centraal te stellen met betrekking tot begeleiding en ondersteuning. Dit is cruciaal om het onmisbare benodigde maatwerk te kunnen aanbieden. Vaste betrouwbare gekwalificeerde professionele begeleiding met een respectvolle gewaarborgde bejegening zijn onmisbaar. Begeleiding moet in elke levensfase dicht bij de personen op het gewenste moment geleverd worden. Er moet gezocht worden naar de opleiding en baan die specifiek bij een desbetreffende persoon past. Dus niet de opleiding of baan maar de competenties, leefomstandigheden, gezondheidssituatie en behoeftes zijn bepalend in de begeleiding en ondersteuning bij de ontwikkeling van de desbetreffende persoon. Het recht op begeleiding moet bij wet geregeld worden om de ontwikkeling vanuit de beschermde positie vorm te kunnen geven.

Infrastructuur speciaal onderwijs met samenhang onderwijs, werk en zorg

Het passend onderwijs heeft de infrastructuur van het speciaal onderwijs nodig om er voor te zorgen dat alle leerlingen de aandacht krijgen die ze verdienen. Heb oog voor onzichtbare beperkingen en psychische aandoeningen. De samenhang tussen onderwijs, werk en zorg is van essentieel belang. Het één kan niet zonder het ander. Zonder bijvoorbeeld de benodigde fysio en/of medicatie kun je niet functioneren. Extra begeleiding voor leerlingen die moeilijk kunnen leren mag niet ten koste gaan van de ontwikkelingsmogelijkheden van de andere leerlingen in de klas die wel heel goed kunnen leren. Deze leerlingen hebben ook het recht om zichzelf zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Ik adviseer om speciale lessen in andere lokalen binnen de school aan te bieden om het benodigde maatwerk te kunnen aanbieden. De lesonderdelen die de kinderen wel samen kunnen doen worden in dezelfde klas gegeven.

Deel personen in de banenafspraak maakt weinig kans op regulier werk

Een deel van de personen in de banenafspraak hebben zodanige beperkingen en/of problemen dat er sterk aan getwijfeld wordt of zij wel een reële kans op regulier werk hebben. Daarnaast zitten er ruim 100.000 personen thuis op de bank zonder werk. Hier heb ik vaak uitgebreid aandacht voor gevraagd. Mijn advies: laat alle personen met een beperking toe tot het doelgroepenregister. Gebruik de infrastructuur van de sociale ontwikkelbedrijven om zo veel mogelijk personen aan een baan te helpen. Zie de sociale ontwikkelbedrijven als volwaardige bedrijven met werknemers die naar hun mogelijkheden tot veel in staat zijn om volwaardig aan het arbeidsproces deel te nemen. Alle werkzaamheden, ongeacht waar ze worden uitgevoerd, moeten meetellen in de banenafspraak. Dus ook het werk wat bij de sociale ontwikkelbedrijven wordt gedaan. Dit bied ondernemers de mogelijkheid om werk aan te bieden aan personen met een beperking als dat op hun eigen bedrijf om verschillende redenen niet mogelijk is.

Kabinet investeert de komende jaren 1 miljard in sociaal ontwikkelbedrijven

De investering van in totaal 1 miljard euro die aangekondigd is zie ik als VN-ambassadeur als een zeer belangrijke waardevolle eerste stap. Er is echter meer nodig om alle personen met een beperking en chronisch zieken de kansen te bieden om mee te kunnen doen en hun de mogelijkheid te geven om in hun eigen levensbehoefte te kunnen voorzien met de bestaanszekerheid die daar bij hoort. Ik ben het met de vakbond FNV eens dat er een wettelijk recht op werk voor mensen met een arbeidsbeperking moet komen. De sociale ontwikkelbedrijven kunnen in mijn ogen een sleutel rol vervullen om deze arbeidsplaatsen te helpen realiseren. Als we inderdaad niemand tussen wal en schip willen laten belanden en inderdaad volwaardig uitvoering willen geven aan artikel 1 van de Grondwet en het VN-verdrag Handicap, dan zullen er naast de 30.000 beoogde beschutte werkplekken minimaal 40.000 extra banen voor andere personen met een arbeidsbeperking bij moeten komen in plaats van de nu beoogde 10.000.

Toekomst van het arbeidsongeschiktheidsstelsel. Op naar een betere WIA

Om het arbeidsongeschiktheidsstelsel te verbeteren heeft de commissie Octas drie varianten voorgesteld voor de toekomst van het arbeidsongeschiktheidsstelsel. De WIA is een belangrijk vangnet voor mensen die niet (volledig) meer kunnen werken vanwege gezondheidsproblemen. Door alle wijzigingen sinds de invoering in 2006 functioneert dit vangnet niet goed genoeg. Bovendien zitten er bepaalde hardheden in waardoor de WIA slecht uitpakt voor veel mensen. Het voornemen van het kabinet om de IVA te willen afschaffen vind ik onverantwoord en mensonterend met desastreuse gevolgen. Zo komen er eerder hardheden bij in plaats van dat er minder hardheden komen. De nieuwe wetgeving en uitvoering van beleid moet zeer nadrukkelijk voldoen aan de uitgangspunten van het VN-verdrag Handicap!

Onwenselijke ongelijke arbeidsvoorwaarden moeten verdwijnen

Ondanks alle goede bedoelingen zijn er door het gevoerde beleid onwenselijke situaties ontstaan aangaande de arbeidsvoorwaarden en de daarbij behorende beloning voor de personen met een beperking. Binnen de sociale ontwikkelbedrijven zijn 3 cao's van toepassing. Het komt regelmatig voor dat werknemers die hetzelfde werk doen op dezelfde werkvloer anders beloond worden dan hun collega's. De door de bezuinigingen in het leven geroepen cao 'aan de slag' zorgt voor extra gezondheidsproblemen en stres om de eindjes aan elkaar te knopen om rond te komen. De werknemers die onder deze cao vallen hebben net als hun collega's het recht op een volwaardige cao met degelijke arbeidsvoorwaarden.
Mijn advies is om de bestaande praktijksituaties ter hand te nemen en er zorg voor te dragen dat deze onwenselijke ongelijke arbeidsvoorwaarden zo snel mogelijk tot het verleden behoren. In de cao's 'aan de slag' en 'sociale werkvoorziening' is het VN-verdrag Handicap opgenomen in de cao tekst. Het VN-verdrag Handicap is een hele belangrijke fundamentele basis om iedereen gelijke arbeidsvoorwaarden te bieden!

Adequaat handelen als velen in financiële problemen komen door onvoorziene economische omstandigheden

Een uitkering bestaanszekerheid moet toereikend zijn om fatsoenlijk in je levensbehoeften te kunnen voorzien. Ga hierbij uit van het netto besteedbaar inkomen zonder complexe toeslagen systematiek. Er mag niemand tussen wal en schip belanden. Denk hierbij onder andere aan de personen die een uitkering hebben die gekoppeld zit aan het minimum loon. Deze koppeling mag absoluut niet worden losgelaten. Deze personen kunnen de eindjes niet meer of amper nog aan elkaar knopen. Structurele extra financiële middelen zijn voor hun daarom hard en snel nodig. Het minimum loon moet hiervoor drastisch omhoog.

Iedereen op maat laten participeren met gewaarborgde bestaanszekerheid

Gebruik onderstaande participatieladder om het arbeidsvermogen vast te stellen om iedereen op maat te laten participeren met een trap op trap af systematiek. Deze wordt centraal aangestuurd zodat iedereen in Nederland gelijke participatie mogelijkheden krijgt. Alle personen met een beperking moeten via de wet banenafspraak kunnen participeren. De wet poortwachter moet op een sociale manier vorm gegeven en uitgevoerd worden waarbij menselijk maat, bestaanszekerheid en gezondheid centraal staan. Een warme overdracht richting pensioen mogelijk maken. Eerder opgebouwde rechten respecteren.

0-20% arbeidsvermogen: bestaanszekerheid uitkering. Recht op ondersteuning, begeleiding en hulpmiddelen richting vrijwilligers werk en dagbesteding. Voorkom sociale uitsluiting door contactmogelijkheden te bieden met onze samenleving. Geen herkeuring arbeidsvermogen als daar geen duidelijk (medische)aantoonbare redenen voor zijn.

20-40% arbeidsvermogen: dagbesteding. Bestaanszekerheid uitkering. Doorgroeimogelijkheid richting beschut werken via sociaal ontwikkelbedrijf met de 'cao SW'. Permanente ondersteuning, terugkeer garantie naar dagbesteding waarbij geen herkeuring nodig is.

40-70% arbeidsvermogen: tijdens opleiding en opdoen van arbeidsritme bestaanszekerheid uitkering. Vervolgens detachering mogelijkheden inzetten naar bedrijfsleven met behulp van de 'cao SW' via een sociaal ontwikkelbedrijf. De doelstelling is om door te stromen richting een vaste (inclusie)baan volgens de cao's in het bedrijfsleven. Permanente ondersteuning, begeleiding en terugkeer garantie naar het sociaal ontwikkelbedrijf waar permanent blijven werken mogelijk moet zijn. Tijdens (tijdelijke)terugkeer naar het sociaal ontwikkelbedrijf als het kan opnieuw detachering mogelijkheden inzetten en 'cao SW' hanteren. Als aansluiting persoon niet tot stand komt dan arbeidsvermogen herkeuren om de participatie mogelijkheden te optimaliseren. Hierbij reële doelen stellen en zorgdragen dat deze personen naar hun mogelijkheden en niveau kunnen deelnemen aan het arbeidsproces en onze samenleving.

70-100% arbeidsvermogen: bestaanszekerheid uitkering als vangnet bij het niet hebben van werk. Zelfstandig participeren op de vrije arbeidsmarkt waarbij de nodige inzet mag worden gevraagd om werk te vinden en zich te ontwikkelen om de kansen op werk te behouden of te vergroten. Ondersteuning bieden als deze nodig is om aansluiting te maken. Loon naar werken volgsens cao bedrijfsleven waarbij vaste arbeidscontracten de norm zijn en waarbij werken in armoede niet aan de orde mag zijn. Als aansluiting persoon niet tot stand komt dan arbeidsvermogen keuren om de participatie mogelijkheden te optimaliseren met een instroom optie naar 40-70% arbeidsvermogen als dat nodig blijkt te zijn.

Waarborg een goede pensioen regeling voor personen met een beperking

Een beperking of een chronische ziekte is vaak niet te relateren aan het werk wat deze personen doen. In Nederland is de pensioenleeftijd gekoppeld aan de levensverwachting. Personen met een beperking leven gemiddeld 5 jaar korter ten opzichte van de algemene levensverwachting van de Nederlandse bevolking. Op basis van gelijke behandeling van personen moeten deze personen de mogelijkheid krijgen om eerder met pensioen te gaan.

Initiatiefnota 'Aan de slag in het Sociaal Ontwikkelbedrijf'

Mijn advies is om deze nota te omarmen en het onderstaande te borgen in wetgeving en uitvoering van beleid met permanente subsidie voor het bedrijfsleven t.b.v vast werk voor personen met een beperking.

1. De totstandkoming van een landelijk dekkend netwerk van sociaal ontwikkelbedrijven.
2. Mensen met een vergrote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen terecht bij een sociaal ontwikkelbedrijf voor hulp richting de arbeidsmarkt middels een persoonlijk plan van aanpak. Zij krijgen recht op scholing, werk en begeleiding, een diagnosetraject, job coaching, werkplekaanpassing, sociale detachering, loonkostensubsidie en een recht op initiatief waarbij ze (tot een bepaald budget) zelf een re-integratie plan kunnen indienen.
3. Financiering van gemeenten door het Rijk, op basis van gerealiseerde aantallen in het voorafgaande jaar, gedifferentieerd naar drie zwaarte-groepen. De meerkosten voor het scholen en begeleiden van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden vergoed door het Rijk, voor zover ze nog niet binnen de huidige systematiek worden vergoed. Deze investeringen moeten geoormerkt worden om de betreffende plannen daadwerkelijk te realiseren en de broodnodige verbeteringen mogelijk te maken. Hierbij verwijs ik graag naar het rapport Berenschot. 'Het loont om te investeren in mensen met een arbeidsbeperking', zo blijkt uit een maatschappelijke kosten- en batenanalyse (MKBA) die Cedris en Divosa hebben laten uitvoeren. De sociale ontwikkelbedrijven moeten verplicht de geoormerkte (financiële)middelen tot hun beschikking krijgen om hun taken naar behoren te kunnen uitvoeren.

Rapport 'Eenzaam Gesloten' van Jason Bhugwandass aangaande de gesloten jeugdzorg

"Hoezo een parlementaire enquête? In de Kamer klonk weinig steun voor een parlementaire enquête. 'Niet nog een onderzoek, we weten alles al,' was de tendens. Dat de jeugdzorg geen gezonde voorziening is, staat buiten kijf. Dat hoeven we niet te onderzoeken. Maar waar nu wel erg makkelijk overheen gestapt wordt, is het gegeven dat de overheid deze gruwelijke situatie heeft gecreëerd én in stand heeft gehouden. Dat we het al wisten, is geen reden om geen parlementaire enquête te houden. Integendeel, dat we het wisten, onderstreept de noodzaak. Hoe kan je dit in de toekomst voorkomen, als je niet wil weten waar dit vandaan komt? En wie lost het op als er wederom geen eigenaarschap is?"

Op dit moment krijgen ongeveer een half miljoen kinderen en jongeren jeugdzorg. Rond de 40.000 van hen wonen niet thuis. De beslissingen over hun toekomst worden vooral genomen door beleidsmakers, bestuurders en hulpverleners, zonder dat jongeren zelf structureel kunnen meepraten. Vaak wordt hun stem slechts sporadisch gehoord via onderzoeken of tijdelijke inspraakmomenten. Echte gelijkwaardige medezeggenschap ontbreekt. Deze gang van zaken is niet wenselijk en niet in lijn met het 'niet over ons maar met ons verhaal' vanuit het VN-verdrag Handicap. Daarnaast vind ik als VN-ambassadeur het zeer beschamend dat er in de gesloten jeugdzorg zich jarenlang een veelvoud van grensoverschrijdende en mensonterende situaties hebben voorgedaan. De boodschap van Jason is luid en duidelijk en vraagt om permanente adequate oplossingen die de gezondheid en het welzijn van de patiënten garanderen! Het is geen optie om te bezuinigen op voorzieningen die van belang zijn voor de ontwikkeling van onze jeugd!

Afspraken die zijn gemaakt rondom hulpmiddelen zijn te vrijblijvend

Vier jaar geleden zijn er landelijke afspraken gemaakt met gebruikers, ministerie, gemeenten, zorgverzekeraars en leveranciers om de dienstverlening op het gebied van hulpmiddelen te verbeteren. De afspraken worden nog altijd niet goed nageleefd. De situatie is zelfs aanzienlijk verslechterd.
Het kan absoluut niet de bedoeling zijn om drie jaar op een aangepaste rolstoel te moeten wachten. Kwaliteit van leven verbeterende (medische)hulpmiddelen moeten eerder en ruimer beschikbaar gesteld en vergoed worden voor de personen met een beperking en chronisch zieken. Dit om daadwerkelijk volwaardig te kunnen meedoen aan onze samenleving zonder onnodige dagelijkse belemmeringen.

Goede zorg bereikbaar en betaalbaar voor iedereen ongeacht waar je woont

Zorgverleners moeten bij het opstellen van een behandelplan er voor zorgdragen dat de gezondheid en het welzijn van de patiënt altijd leidend is. Door (financiële)voorwaarden die zorgverzekeraars opleggen wordt er door steeds meer patiënten die de eindjes amper aan elkaar kunnen knopen zorg gemeden met alle gevolgen van dien. Een basis zorgverzekering is door versoberingen niet meer toereikend en bijverzekeren is voor deze personen simpelweg te duur om in voldoende mate de juiste zorgvraag te kunnen veroorloven. Voor chronisch zieke personen is bijverzekeren regelmatig niet toereikend, dan rest zelf bijbetalen of niet de zorg ontvangen die ze wel nodig hebben. Het afschalen van of het zelfs sluiten van essentiële voorzieningen zoals de spoedeisende zorg en de nacht apotheek baren mij grote zorgen. Door gebrek aan personeel en/of bezuinigingen schiet hulp en ondersteuning thuis tekort. Het was de bedoeling dat de zorg dichter bij de patiënten zou komen, het tegendeel zie je in de dagelijkse praktijk. Je moet steeds vaker veel grotere afstanden voor zorg overbruggen. De contracten die zorgverzekeraars afsluiten met zorgverleners leveren problemen op bij het doorverwijzen naar specialistische ziekenhuizen naar het buitenland. Onderscheid maken in het beschikbaar stellen van zorg is onwenselijk! Tool: Movisie beschrijft 15 werkzame elementen bij de ondersteuning van inwoners, voor de toegang en de uitvoering!

Patiënt leidend in behandelplan en maatwerk bij inzetten geneesmiddelen

Een biosimilar, is een biologisch geneesmiddel met dezelfde werkzame stof als het origineel. Zorgverzekeraars pleiten voor de inzet van biosimilars omdat dit leidt tot enorme kostenbesparingen, door afspraken met de fabrikant, met behoud van dezelfde kwaliteit. Zoals bij alle nieuwe geneesmiddelen is er altijd een kans dat er nieuwe bijwerkingen aan het licht komen. Het komt voor dat er stoffen in de alternatieve medicatie zitten waar patiënten ziek van worden. Als patiënten tegen negatieve gezondheidseffecten aanlopen dan moet het voor deze patiënten mogelijk zijn om met het originele medicijn behandeld te worden. Het overstappen naar een biosimilar moet altijd op voorhand met patiënt besproken worden en niet als een mededeling vanuit een zorgverzekeraar kenbaar gemaakt worden. Het is zeer belangrijk dat de patiënt de mogelijkheid krijgt om eerst zijn behandelend arts te raadplegen of deze patiënt zonder negatieve gezondheidseffecten de biosimilar kan gaan gebruiken.

Zelfstandig wonen adequaat vormgeven, ondersteunen en faciliteren

Langer zelfstandig in je eigen leefomgeving kunnen blijven wonen is wenselijk en van grote meerwaarde in allerlei opzichten. Daar moeten de mogelijkheden zeker voor geboden worden als deze behoefte aanwezig is. De voorwaarden zijn dat het medisch verantwoord moet zijn, de leefomstandigheden daartoe veilig moeten zijn en het naar de benodigde hygiënische behoeften, de leefomgeving onderhouden dient te worden. Hierbij is er met nadruk oog voor naasten en mantelverzorgers dat deze niet worden overbelast en bijgestaan worden als dat nodig is. Om dat verantwoord mogelijk te maken is het volgende zeker nodig. Er moet voldoende (medische)professionele ondersteuning zijn, in voldoende mate huishoudelijke hulp geboden worden, met de benodigde hulpmiddelen voor in huis en voor vervoer, om zelfstandig te kunnen functioneren. Deze ondersteuning moet adequaat en snel aangeboden en gefinancierd worden zonder lange wachttijden en/of aanvraagprocedures. Als een burger een beroep moet doen op de overheid waarbij de oplossing vanuit verschillende wetgeving of uitvoering van beleid moet worden geregeld dan mogen we niet van het kastje naar de muur worden gestuurd. Er moet iemand vanuit de overheid diensten aangesteld worden die verplicht het benodigde adequate maatwerk gaat leveren, waarbij niemand tussen wal in schip beland, om invulling te geven aan de zorgplicht die de overheid voor zijn burgers heeft. Personen moeten op een betrouwbare dienstverlening kunnen rekenen!

Bewustwording dat mediawijsheid niet voor iedereen opgaat

In Nederland hebben 2,5 miljoen personen moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Deze personen hebben vaak ook moeite met digitale vaardigheden. Het moet wettelijk geregeld worden dat er naast het internet ook communicatie en informatie verstrekking door menselijk contact aangeboden moet worden om te voorkomen dat personen de aansluiting met onze samenleving verliezen. Het gebruik van Chatbots raad ik ten zeerste af. Het is belangrijk om schriftelijk en telefonisch bereikbaar te zijn. Burgers moeten makkelijk toegankelijk contacten kunnen onderhouden met overheden en het bedrijfsleven op het internet. Websites moeten zo duidelijk mogelijk herkenbaar zijn en van nepsites te onderscheiden zijn. Regelmatig hoor ik van burgers dat hun bankrekening door fraude leeg geplunderd wordt of op andere manieren geld afhandig gemaakt wordt. Het betalingsverkeer moet dus aan nog hogere veiligheidseisen gaan voldoen om misbruik te voorkomen. Blijven zorgdragen voor permanente ondersteuning voor gebarentaal en Braille. De privacy van informatie en gegevens van burgers moet gewaarborgd worden.

Implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften producten en diensten is nu wetgeving

Rapport 'Digitaal vervlochten, maar ook verbonden?' Digitale en sociale ongelijkheid is sterk met elkaar verweven. Wie in sociale zin op de onderste treden van de maatschappelijke ladder staat heeft een grote kans digitaal achter te lopen. Ik denk dat digitalisering bestaande ongelijkheden extra vergroot als digitale producten en diensten ontoegankelijk of onbegrijpelijk ontworpen, gemaakt en aangeboden worden. Dat maakt het des te belangrijker om het principe van universeel ontwerpen voor iedereen toe te passen.

Seksuele geaardheid en handicap in artikel 1 van de Grondwet

Het is van grote toegevoegde waarde dat seksuele geaardheid en handicap is toegevoegd aan artikel 1 van de Grondwet. We moeten dit breed uitdragen in onze samenleving om de rechtpositie van kwetsbare personen daadwerkelijk te verbeteren. Goede communicatie, een adequate bewustwordingscampagne met structurele blijvende aandacht zijn hiervoor nodig.

Permanent inzetten van ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties waarborgen en ruimhartig meenemen in wetgeving en uitvoering van beleid

Het maatschappelijk middenveld, in het bijzonder personen met een handicap en de organisaties die hen vertegenwoordigen, worden betrokken bij en participeren volledig in het monitoringproces bij de uitvoering van het VN-verdrag (Artikel 33 lid 3). Levenservaring is aan den lijve ondervinden waar je tegenaan loopt in het leven en van cruciaal belang om te weten welke voorzieningen er daadwerkelijk nodig zijn om te kunnen functioneren. Daarom moeten ervaringsdeskundigen en hun belangenorganisaties in de gelegenheid gesteld worden, om actief betrokken te worden bij de implementatie van wetgeving, beleid en bij andere besluitvormingsprocessen, betreffende aangelegenheden die betrekking hebben op personen met een beperking en chronisch zieken. Het is nodig dat overheden dit beter en ruimhartiger gaan faciliteren en ondersteunen door dit permanent te borgen in wetgeving en in uitvoering van beleid. Door zelf ervaringsdeskundigen in dienst te nemen halen ze de kennis in huis om tot goede uitvoering van alle VN verdragen te komen.

B1: Stand van zaken uitvoering VN-verdrag Handicap en artikel 1 van de Grondwet

Nederland landelijk

- Het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' gratificeert op 14-07-2016
- Handicap toegevoegd aan artikel 1 van de Grondwet op 17-01-2023
- De interdepartementale werkgroep implementatie VN-verdrag Handicap is in werking getreden
- Eerste beoordelingsrapportage uitvoering VN-verdrag Handicap in Nederland op 15-08-2024
- De norm NEN 9120 voor de toegankelijkheid en bruikbaarheid van gebouwen is beschikbaar (03-02-25)
- Europese toegankelijkheidsacte aangenomen in Europa. In Nederland in werking op 28 juni 2025
- Europese parkeer & gehandicapte kaart is aangenomen in Europa, invoering uiterlijk op 5 juni 2028
- VN-verdrag Handicap ratificatie facultatief protocol beoogd 2026 (wetgeving in behandeling)
- Nationale strategie uitvoering VN-verdrag Handicap 2040 (Tweede Kamer feb. 2024)
- Opstellen eerste werkagenda uitvoering nationale strategie in behandeling (Q4 2024 & Q1&2 2025)

Tijdens debat VN-verdrag Handicap zijn er moties aangenomen die oproepen om alle beoordelingen en adviezen gedaan door het VN Comité Handicap mee te nemen in uitwerking van de werkagenda

- Wetgeving breed offensief binnen de participatiewet in werking, optimalisering volgt
- Wetgeving simpel switchen binnen de participatiewet in werking, optimalisering volgt
- Wetgeving passend onderwijs in werking, programma inclusief onderwijs 2034 loopt
- Wetgeving borgen infrastructuur sociale ontwikkelbedrijven in behandeling en deels in uitvoering

Beoogde investering van 100 miljoen Euro voor komende 10 jaar (2025-2034)

- Wetgeving garantiebanen/participatie banen loopt aanpassingen worden verwacht
- Wetgeving aanpassen WIA en Wajong worden verwacht (Rapport commissie Octas)
- Wetgeving participatiewet in balans, spoor 1 met menselijke maat in behandeling Eerste Kamer
- Wetgeving fundamentele hervorming participatiewet, spoor 2 en 3 wordt verwacht
- Traject wetgeving en uitvoering beleid loopt (toeslagen affaire en UWV materie enzovoorts)

Provincie Zeeland

- Het uitvoeringsprogramma 'Bestuursakkoord Toegankelijkheid' van de provincie Zeeland loopt nu van 2024 tot en met 2028
- Traject nieuwe concessie OV met toegankelijk & inclusie punten loopt, beoogd in werking eind 2026
- Heel veel bushaltes zijn ondertussen aangepast aan toegankelijkheidseisen en loopt door
- Uitrol nieuwe rolstoel toegankelijkere buurtbussen loopt tot en met Q2 2025

Gemeenten Zeeuws Vlaanderen algemeen

- De gemeenten Hulst, Terneuzen en Sluis hebben alle 3 een lokale inclusie agenda in werking
- De gemeenten steunen volmondig het inclusie beleid van Dethon, artikel 1 Grondwet & VN-verdrag
- Traject voorgezet onderwijs campus Terneuzen. Doelstelling: speciaal onderwijs mee naar campus
- Traject inclusie top Zeeuws Vlaanderen op de achtergrond in voorbereiding

Gemeenschappelijke regeling Dethon van de gemeenten Terneuzen, Hulst en Sluis

- Onthulling Artikel 1 Grondwet en instellen inclusie dag bij Dethon op 14-07-2023
- In werking stellen van het 'Sociaal & toegankelijkheid beleidsplan' bij Dethon op 29-08-2024
- Introductie van de Dethon inclusie award en voor de eerste keer uitgereikt op 29-08-2024
- Aangesteld als inclusie ambassadeur van Dethon om Dethon adviserend te ondersteunen in 2024
- Inwerking stellen van inclusie commissie bij Dethon op 20 maart 2025

Europa & Verenigde Naties

- Europese Commissie bevestigt update van de strategie voor rechten van personen met een beperking
- EDF Europese manifest handicap aangeboden aan Europees parlement, behandeling wordt gestart
- Tweede beoordelingsrapportage traject uitvoering VN-verdrag Handicap Nederland wordt gestart (2030)

B2: De internationale mensenrechten verdragen en wat zijn mensenrechten

Wat zijn mensenrechten

Mensenrechten beschermen de waardigheid van ieder mens. Je hebt mensenrechten omdat je mens bent ongeacht welk geslacht, etnische afkomst, godsdienst of politieke overtuiging je ook hebt. Ze gelden altijd en overal, voor iedereen. Mensenrechten hebben een speciale plaats in het recht. Ze zijn vastgelegd in de Grondwet en er zijn internationale afspraken over gemaakt. Daardoor kan een overheid mensenrechten niet zomaar opzij zetten.

Wat voor mensenrechten zijn er

Mensenrechten worden vaak in categorieën onderverdeeld. Je hebt burgerrechten en politieke rechten. Hieronder vallen bijvoorbeeld het recht op leven, het recht op een eerlijk proces en het recht op vrijheid van meningsuiting. Daarnaast heb je economische, sociale en culturele rechten, zoals het recht op een behoorlijke levensstandaard, het recht op arbeid met behoorlijke arbeidsomstandigheden en het recht op onderwijs. Alle mensenrechten zijn even belangrijk en ze zijn allemaal nodig om de menselijke waardigheid te beschermen.

Mensenrechten voor iedereen

Iedereen heeft mensenrechten en iedereen heeft het recht alle mensenrechten te kunnen uitoefenen. Het recht op gelijke behandeling is dus onderdeel van alle mensenrechten. Om gelijkheid in mensenrechten te bereiken, zijn soms maatregelen nodig. Bijvoorbeeld: iedereen heeft het recht op toegang tot informatie. Als de website van een gemeente niet toegankelijk is voor mensen met een visuele beperking, kunnen zij dat recht niet uitoefenen op dezelfde manier als mensen die goed kunnen zien. De overheid moet dan de website aanpassen om ervoor te zorgen dat iedereen het recht op informatie ook in de praktijk heeft. Ook al gelden alle mensenrechten voor iedereen, in de praktijk blijkt dat aanvullende maatregelen nodig zijn om de mensenrechten van vrouwen, kinderen en mensen met een beperking te versterken. Denk aan het Kinderrechtenverdrag en het VN-verdrag Handicap.

De overheid heeft een zorgplicht voor zijn burgers als het om mensenrechten gaat!

Waar vind je mensenrechten

De basis voor alle internationale afspraken over mensenrechten is de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens' (UVRM). Deze verklaring is op 10 december 1948 aangenomen door de Verenigde Naties. Er zijn meerdere internationale mensenrechtenverdragen waarin de mensenrechten preciezer zijn omschreven en waarin staat welke beperkingen zijn toegestaan. Bijvoorbeeld: iedereen heeft het recht op vrijheid van meningsuiting, maar als je iemand discrimineert vanwege afkomst, mag de strafrechter je een boete opleggen. Er zijn verdragsorganen voor mensenrechten. Dit zijn commissies van onafhankelijke deskundigen. Deze verdragsorganen houden toezicht op de uitvoering van de fundamentele internationale mensenrechtenverdragen. De verdragsorganen worden opgericht in overeenstemming met de bepalingen van het verdrag waarop zij toezicht houden.

Welke mensenrechtenverdragen zijn er

Mensenrechten gelden voor alle mensen op de wereld. Om mensenrechten te beschermen zijn ze op Europees en internationaal niveau in verschillende verklaringen en verdragen vastgelegd.

Nederland en de VN verdragen

Op internationale conferenties wordt een internationaal verdrag in eerste instantie ondertekend door de deelnemende landen. Om het verdrag in werking te laten treden, moeten de landen het verdrag daarna nog ratificeren (bekrachtigen). In Nederland legt de regering dan een 'goedkeuringswet' voor aan het parlement. Gaat het parlement akkoord? Dan is het verdrag goedgekeurd. Voor Nederland gelden het internationale 'Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten' (IVBPR) en het internationaal 'Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten' (IVESCR) sinds 1979. Het enige VN-verdrag dat Nederland nog niet heeft ondertekend en bekrachtigd heeft is het internationaal 'Verdrag inzake de Rechten van Migrerende Werknemers en hun Familieleden' (CMW).

De 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens'

In 1948 heeft de Verenigde Naties (VN) de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens' (UVRM) bij resolutie aangenomen. De UVRM vormt de basis voor mensenrechteninstrumenten van de VN en regionale organisaties als de Raad van Europa, de Organisatie van Amerikaanse Staten en de Afrikaanse Unie. De UVRM bestaat uit 30 artikelen. Het is een korte tekst uit 1948 die wereldberoemd is geworden. Het is het meest vertaalde document ter wereld. Het is geen wet, maar het is misschien nog wel veel belangrijker dan welke wet dan ook!

Verdragen van de Verenigde Naties

In 1946 startte de VN de Commissie voor de Rechten van de Mens met als belangrijkste taak het schrijven van een verklaring: het internationaal 'Statuut van de Rechten van de Mens' (International Bill of Rights).

Het Handvest van de Verenigde Naties

Het 'Handvest van de Verenigde Naties' legt de grondslag van de organisatie. Het bepaalt de rechten en plichten van lidstaten en stelt de organen en procedures van de Verenigde Naties vast. Als internationaal verdrag codificeert het handvest op internationaal niveau de voornaamste beginselen inzake internationale betrekkingen van de soevereine gelijkwaardigheid van staten. Tevens codificeert het handvest het verbod op het gebruik van geweld in internationale relaties en de elementaire mensenrechten van iedereen. Een voorbeeld van codificatie is het samenstellen en vaststellen van stelselmatige wetten in formele zin voor rechtsonderdelen van enige omvang, welke wetten binnen het nationale rechtsgebied overal gelijkelijk verbindende krachten bezitten. Denk bijv. aan een wetboek.

Burgerrechten en politieke rechten / Economische, sociale en culturele rechten

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties nam in 1966 twee verdragen aan. In 1976 traden de verdragen in werking en moesten de landen die de verdragen ondertekend hadden zich eraan houden.

Het ene is het internationale 'Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten' (IVBPR).
Dit verdrag bestaat uit verschillende artikelen over onder meer discriminatie, marteling, eerlijk proces, vrije meningsuiting, kiesrecht en gelijkheid voor de wet.

Daarnaast is er het internationale 'Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten' (IVESCR).
Dit verdrag bestaat uit meerdere artikelen. Deze gaan onder andere over werk, loon, voedsel, stakingsrecht, discriminatie, gezondheid en onderwijs.

Alle VN verdragen op een rijtje

Naast deze twee verdragen zijn er zeven VN mensenrechtenverdragen en bijbehorende comités die specifieke aandacht besteden aan een groep mensen of aan een bepaald recht. De VN verdragen zijn:
-Het internationaal 'Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten', IVBPR met toezichthoudend Mensenrechtencomité, HRC
-Het internationaal 'Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten', IVESCR met toezichthoudend Comité inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten', CESCR
-Het internationaal 'Verdrag inzake de Uitbanning van alle vormen van Rassendiscriminatie', CERD met toezichthoudend Comité inzake de Uitbanning van Rassendiscriminatie, CERD
-Het internationaal 'Verdrag inzake de Uitbanning van alle vormen van Vrouwendiscriminatie', CEDAW met toezichthoudend Comité inzake de Uitbanning van Vrouwendiscriminatie, CEDAW, Vrouwenverdrag
-Het internationaal 'Verdrag inzake tegen Foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende vormen van Bestraffing', CAT met toezichthoudend Comité inzake tegen Foltering, CAT
-Het internationaal 'Verdrag inzake de Rechten van het Kind', CRC met toezichthoudend Comité inzake de Rechten van het Kind, CRC, Kinderrechtenverdrag
-Het internationaal 'Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap', CRPD met toezichthoudend Comité inzake de Rechten van Personen met een Handicap, CRPD, VN-verdrag Handicap
-Het internationaal 'Verdrag inzake tegen Gedwongen Verdwijningen', CED met toezichthoudend Comité inzake tegen Gedwongen Verdwijningen, CED
-Het internationaal 'Verdrag inzake de Rechten van Migrerende Werknemers en hun Familieleden', CMW

Het 'Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens'

De Raad van Europa is een internationale organisatie die zich richt op het verspreiden en bevorderen van democratie en mensenrechten. Het 'Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens' beschermt de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Het is het eerste verdrag van de Raad van Europa en vormt de hoeksteen van al zijn activiteiten. Het werd op 4 november 1950 in Rome opengesteld voor ondertekening en trad op 3 september 1953 in werking. De bekrachtiging ervan is een voorwaarde om lid te worden van de organisatie. Het was het eerste instrument dat uitvoering gaf aan bepaalde van de in de 'Universele Verklaring van de Rechten van de Mens' genoemde rechten en deze bindend te maken. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens houdt toezicht op de implementatie van het verdrag in de 46 lidstaten van de Raad van Europa. Sinds de aanneming in 1950 is het verdrag een aantal keren gewijzigd en aangevuld met vele rechten naast de in de oorspronkelijke tekst opgenomen rechten. In het EVRM staan onder andere het recht op vrijwaring van slavernij, verbod op foltering, het recht op vrijheid van persoon, het recht op een eerlijk proces, het recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst, en het recht op bescherming van het privé- en gezinsleven. Aan het EVRM zijn protocollen met aanvullende rechten toegevoegd die een land apart moet bekrachtigen. In de protocollen zijn bijvoorbeeld het recht op eigendom, het recht op bewegingsvrijheid en een algemeen verbod op discriminatie vastgelegd.

Europese Unie: de weg naar het Handvest van de Grondrechten

De doelstellingen van de Europese Unie zijn in de eerste plaats economisch en politiek. Het Europese Hof van Justitie in Luxemburg ziet toe op de naleving van EU-recht en was dus oorspronkelijk geen mensenrechten hof. Toch heeft het in verschillende uitspraken een belangrijke basis gelegd voor de discussie over fundamentele rechten op politiek niveau binnen de EU. Die discussie leidde onder meer tot het 'Verdrag van Maastricht' (1992), een mijlpaal in de geschiedenis van de Europese Unie. In het verdrag is vastgelegd dat de EU fundamentele rechten respecteert. Na lange onderhandelingen kwam het EU handvest van de Grondrechten tot stand. In 2009 werd het handvest bindend toen het 'Verdrag van Lissabon' inging. In het handvest zijn veel mensenrechten opgenomen, zoals het recht op leven, het verbod op marteling, het recht op bescherming van het privéleven, het recht op vrijwaring van discriminatie en het recht op een eerlijk proces. Alle Europese instellingen moeten zich aan het handvest houden. Ook bij het uitvoeren van EU-wetgeving geldt het handvest van de Grondrechten.

Het 'Europees Sociaal Handvest'

Het 'Europees Sociaal Handvest' is een verdrag van de Raad van Europa dat fundamentele sociale en economische rechten garandeert als tegenhanger van het 'Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens', dat verwijst naar burgerrechten en politieke rechten. Het garandeert een breed scala aan alledaagse mensenrechten met betrekking tot werkgelegenheid, huisvesting, gezondheid, onderwijs, sociale bescherming en welzijn. Het handvest legt specifiek de nadruk op de bescherming van kwetsbare personen zoals ouderen, kinderen, mensen met een handicap en migranten. Het vereist dat het genot van de bovengenoemde rechten zonder discriminatie wordt gegarandeerd. Het 'Europees Sociaal Handvest' (ETS nr. 163) is van 01 juli 2006 van kracht in ons land waarbij het Koninkrijk der Nederlanden het herziende 'Europees Sociaal Statuut' aanvaardt heeft voor het Koninkrijk in Europa. Geen enkel ander rechtsinstrument op pan-Europees niveau kan een zo uitgebreide en volledige bescherming van sociale rechten bieden als het handvest, dat ook als referentiepunt dient in het recht van de Europese Unie. De meeste sociale rechten in het handvest van de Grondrechten van de EU zijn gebaseerd op de relevante artikelen van het handvest. Het handvest wordt daarom gezien als de sociale Grondwet van Europa en vormt een essentieel onderdeel van de mensenrechtenarchitectuur van het continent.

Europese Unie: richtlijnen over discriminatie

Een van de fundamenten van de Europese Unie is het verbod op discriminatie. Dit op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of geloofsovertuiging, handicap, leeftijd en seksuele geaardheid. Het recht op non-discriminatie is vastgelegd in de EU-verdragen en in het Handvest van de Grondrechten. Sinds 2000 zijn er ook richtlijnen over gelijke behandeling ongeacht ras of etnische afstamming, en over gelijke behandeling van mannen en vrouwen opgesteld.

B3: Overzicht organisaties

Overzicht internationale organisaties

De Verenigde Naties

Het VN Comité voor de Rechten van Personen met een Handicap

Het VN Comité voor de Rechten van Personen met een Handicap (CRPD) is het orgaan van onafhankelijke deskundigen dat toezicht houdt op de uitvoering van het verdrag bij de staten die partij zijn. Alle staten die partij zijn, zijn verplicht om regelmatig rapporten voor te leggen aan het Comité over hoe de rechten worden geïmplementeerd. Het Comité onderzoekt elk rapport. Ze geven suggesties en algemene aanbevelingen, met betrekking tot het rapport, die het passend acht, aan de betrokken staat die partij is. Het 'Facultatieve Protocol' bij het VN-verdrag geeft het VN Comité de bevoegdheid om individuele klachten te onderzoeken met betrekking tot vermeende schendingen van het verdrag door staten die partij zijn bij het 'Facultatief Protocol'. Het VN Comité: https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/CRPDIndex.aspx

Overzicht van alle VN mensenrechtenverdragsorganen: https://www.ohchr.org/en/treaty-bodies
Informatie aangaande het VN Handvest: https://unric.org/nl/verenigde-naties/vn-handvest/#top
UN algemeen: https://www.un.org/en/ UN web tv: https://media.un.org/en/webtv/ UN bibliotheek: https://digitallibrary.un.org/
United Nations Human Rights Council: https://www.ohchr.org/en/hrbodies/hrc/home Criminal Court: https://www.icc-cpi.int/
United Nations Office at Geneva: https://www.ungeneva.org/en World Health Organization: https://www.who.int/
United Nations Volunteers: https://www.unv.org/
United Nations Foundation:
https://unfoundation.org/?_gl=1%2A1m6sv7k%2A_up%2AMQ..%2A_gs%2AMQ..&gclid=EAIaIQobChMIxu3S9qKCjAMVCJeDBx1BfggFEAAYASAAEgKOw_D_BwE

VN Ministerie van Economische en Sociale Zaken & Onbekwaamheid

Het VN programma voor gehandicapten aangaande het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' (SCRPD) valt onder de afdeling voor sociaal inclusieve sociale ontwikkeling (DISD) van het ministerie van Economische en Sociale Zaken van de Verenigde Naties (UNDESA).
Hun wereldwijde missie is om de rechten en vooruitgang van personen met een handicap te bevorderen.
Binnen het systeem van de Verenigde Naties werkt het Focal Point on Disability aan:

- Ondersteuning van intergouvernementele instanties zoals de Algemene Vergadering en de Economische en Sociale Raad (ECOSOC);
- Dienst verlenen aan de Conferentie van Staten die partij zijn bij het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap'
- Bevorderen van het internationale normatieve kader inzake handicaps
- Internationale normen en standaarden met betrekking tot handicaps implementeren op nationaal, regionaal en internationaal niveau; technische samenwerking
- Mainstream handicap in de ontwikkelingsagenda, inclusief de Sustainable Development Goals (SDG's) en andere internationaal overeengekomen ontwikkelingsdoelen
- Co-voorzitter van de Inter-agency Support Group van de Verenigde Naties voor het 'VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' (IASG)

Meer informatie: E- mail: enable@un.org of via website Contact pagina.
Link VN-verdrag Handicap: https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html

The 'Universal Periodic Review': https://www.upr-info.org/en **Beoordelingen NL:** https://www.upr-info.org/en/review/netherlands
International Service for Human Rights: https://ishr.ch/ **CBM Global Disability Inclusion:** https://cbm-global.org/
Business & Human Rights Resource Centre: https://www.business-humanrights.org/en/
International Disability Alliance: https://www.internationaldisabilityalliance.org/
Business Disability Forum: https://businessdisabilityforum.org.uk/ **Disabilityin:** https://disabilityin.org/
G3ict - The Global Initiative for Inclusive ICTs: https://g3ict.org/
IAAP - International Association of Accessibility Professionals: https://www.accessibilityassociation.org/
National Council on Disability (Verenigde Staten): https://www.ncd.gov/

De Europese Unie

De Europese Unie en haar lidstaten willen de sociale en economische situatie van personen met een handicap verbeteren, voortbouwend op het EU Handvest van de Grondrechten en het verdrag betreffende de werking van de EU. De Europese Commissie geeft bekendheid aan de leefomstandigheden van personen met een handicap, de uitdagingen die zij in het dagelijks leven ondervinden en de instrumenten om hun leven te verbeteren. In maart 2021 heeft de Europese Commissie de strategie voor de rechten van personen met een handicap2021-2030 goedgekeurd. Het Europees Parlement heeft ook de Europese toegankelijkheidswet aangenomen. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=COM:2021:101:FIN

De European Union Agency for Fundamental Rights (FRA): https://fra.europa.eu/en

Het Hof van Justitie van de Europese Unie: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/nl/

Achtergrond informatie Europees Parlement

Subcommissie Mensenrechten: https://www.europarl.europa.eu/committees/nl/droi/home/highlights

Subcommissie Europese Economisch en Sociaal Comité: https://www.eesc.europa.eu/nl

Liaisonbureau Europees Parlement in Nederland: https://www.europarl.europa.eu/thenetherlands

Europees Parlement algemeen: https://www.europarl.europa.eu/portal/nl:

Multimedia center / Eur-lex: https://multimedia.europarl.europa.eu/nl https://eur-lex.europa.eu/homepage.html

Achtergrond informatie Europese Commissie

Inclusie en handicap: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1137&langId=nl

Strategie 2021-2030: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&newsId=9938&langId=en

Achtergrond informatie Raad van Europa

Raad van Europa algemeen: https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/
https://www.coe.int/en/web/portal/home https://www.consilium.europa.eu/en/topics/social-affairs/ https://www.consilium.europa.eu/en/

Het 'Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens' bij de Raad van Europa:
https://www.coe.int/en/web/human-rights-convention/home

Nederlandse tekst 'Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens': Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Het Sociaal Handvest: https://www.coe.int/en/web/european-social-charter/charter-texts https://www.coe.int/en/web/european-social-charter
https://www.coe.int/en/web/european-social-charter/netherlands

Europees Gerechtshof voor de Mensenrechten

Het Gerechtshof in het kort: https://www.echr.coe.int/Documents/Court_in_brief_NLD.pdf

Het Gerechtshof: https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=basictexts&c

Europees Economisch en Sociaal Comité

Het Europees Economisch en Sociaal Comité: https://www.eesc.europa.eu/nl

De ENNHRI

ENNHRI is het Europese netwerk van nationale mensenrechteninstellingen. Zij brengen meer dan 40 nationale mensenrechteninstellingen (NHRI's) in heel Europa samen om de promotie en bescherming van mensenrechten in de regio te verbeteren. https://ennhri.org/

Het European Disability Forum voor personen met een beperking

Het European Disability Forum is een overkoepelende organisatie van personen met een handicap die de belangen verdedigt van meer dan 100 miljoen personen met een handicap in Europa.

Inclusion International: https://inclusion-international.org/ **Inclusion Europe:** https://www.inclusion-europe.eu/
Global Disability Inclusion, LLC: https://www.globaldisabilityinclusion.com/ **ILGA-Europe:** https://www.ilga-europe.org/
International Labour Organization: https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm **EAPN:** https://www.eapn.eu/

De belangrijkste organisaties in België

https://www.vlaanderen.be/ https://www.vlaamsmensenrechteninstituut.be/ https://www.unia.be/nl/ https://www.vaph.be/ https://easpd.eu/

De permanente vertegenwoordigingen vertegenwoordigen Nederland in internationale organisaties

https://www.netherlandsandyou.nl/permanent-representations

Overzicht Nederlandse organisaties

De website Overheid.nl

De website Overheid.nl is de wegwijzer naar informatie en diensten van de overheid. https://www.overheid.nl/

De Nederlandse overheid

Het programma 'Doe Onbeperkt Mee' van de overheid is bedoeld om het VN-verdrag Handicap verder uit te voeren. Hieraan doen gemeenten, het Rijk, ondernemers, werkgevers en mensen met een (onzichtbare)beperking en chronisch zieken aan mee. https://www.doeonbeperktmee.nl/ Steffie.nl: https://www.steffie.nl/

Welke informatie vindt u op Rijksoverheid.nl

De website Rijksoverheid.nl is de gezamenlijke website van de 12 ministeries. Ministeries houden zich onder andere bezig met wetsvoorstellen, regels en beleidsplannen maken.
Op Rijksoverheid.nl informeren ze u hierover. https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen
Kennisdocumenten die steeds na wetswijzingen geactualiseerd worden zijn hier te vinden:
https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-met-arbeidsbeperking/documenten/brochures/2017/02/24/kennisdocumenten-szw

Een aantal bestuurlijke, rechtelijke en adviserende overheid gerelateerde landelijke organisaties

De Eerste Kamer: https://www.eerstekamer.nl/ De Tweede Kamer: https://www.tweedekamer.nl/
De VNG: https://vng.nl/iedereen-doet-mee VZG: https://samenzeeland.nl/vzg/ Provincie Zeeland: https://www.zeeland.nl/
SER: https://www.ser.nl/nl MKB-Nederland: https://www.mkb.nl/ VNO-NCW: https://www.vno-ncw.nl/ AWVN: https://www.awvn.nl/
Gem. Terneuzen: https://www.terneuzen.nl/ Gem. Hulst: https://www.gemeentehulst.nl/ Gem. Sluis: https://www.gemeentesluis.nl/
De Rechtspraak: https://www.rechtspraak.nl/ Nederland Rechtsstaat: https://www.nederlandrechtsstaat.nl/
Hoge Raad: https://www.hogeraad.nl/ Raad van Staten: https://www.raadvanstate.nl/ SCP: https://www.scp.nl/ CPB: https://www.cpb.nl/
Planbureau voor de Leefomgeving: https://www.pbl.nl/ De Nederlandse Grondwet: https://www.denederlandsegrondwet.nl/
Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM): https://njcm.nl/ Stimulansz: https://www.stimulansz.nl/
Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme: https://www.bureauncdr.nl/
Staatscommissie Discriminatie/Racisme: https://www.staatscommissietegendiscriminatieenracisme.nl/ Nibud: https://www.nibud.nl/
De Staatscommissie rechtsstaat is een onafhankelijk adviescollege: https://www.staatscommissierechtsstaat.nl/
Regeringscommissaris Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag en Seksueel Geweld: https://www.rcgog.nl/
Maatwerk Multiproblematiek: https://maatwerkmultiproblematiek.nl/ Stichting van de Arbeid: https://www.stvda.nl/nl
Digi Toegankelijk: https://www.digitoegankelijk.nl/ Rechtsbijstand bij de tijd: https://www.raadvoorrechtsbijstand.org/
Dienst Toeslagen: https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/toeslagen/toeslagen Rekenkamer: https://www.rekenkamer.nl/
Raad voor Volksgezondheid & Samenleving: https://www.raadrvs.nl/ Bestuursdienst: https://www.algemenebestuursdienst.nl/
Inspectie van het Onderwijs: https://www.onderwijsinspectie.nl/ Gelijke Kansen Alliantie: https://www.gelijke-kansen.nl/
De Geschillencommissie: https://www.degeschillencommissie.nl/ CAOP: https://www.caop.nl/ Ciz: https://www.ciz.nl/
Raad voor de Kinderbescherming: https://www.kinderbescherming.nl/ Het Juridisch Loket: https://www.juridischloket.nl/
Op naar de 125.000 banen: https://www.opnaarde125000.nl/ Stichting SchuldHulpMaatje: https://schuldhulpmaatje.nl/
Nederlandse Arbeidsinspectie: https://www.nlarbeidsinspectie.nl/ Digitale Overheid: https://www.digitaleoverheid.nl/

Het College voor de Rechten van de Mens

Het College beschermt, belicht en bevordert de mensenrechten in Nederland. https://www.mensenrechten.nl/

Het Kinderrechtencollectief

Het Kinderrechtencollectief bestaat uit zes kernleden: de kinderrechtenorganisaties. Defence for Children, de Nationale Jeugdraad, Kinderpostzegels, UNICEF Nederland, Save the Children en Terre des Hommes. Samen hebben ze de missie om ervoor te zorgen dat de rechten van kinderen in Nederland gewaarborgd zijn. https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-nl/wie-zijn-wij/ https://www.kinderrechten.nl/professionals/vn-rapportage/
Link naar het kinderrechtenverdrag: https://www.kinderrechten.nl/professionals/verdragstekst/

De Nationale ombudsman

De ombudsman helpt u op weg als het misgaat tussen u en de overheid. https://www.nationaleombudsman.nl/

De Kinderombudsman

Vind je dat jouw rechten worden geschonden? Vraag over kinderrechten? https://www.dekinderombudsman.nl/

Nederlandse Zorg Autoriteit

Doelstelling: werken aan goede en betaalbare zorg. https://www.nza.nl/

Regelhulp van de overheid, het juiste loket

Regelhulp is een wegwijzer van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Heeft u zorg of ondersteuning nodig? Regelhulp laat zien wat er kan. En hoe u zorg of hulp regelt. Ook worden de zorgwetten uitgelegd. https://www.regelhulp.nl/

Landelijk Meldpunt Zorg (LMZ)

Het Landelijk Meldpunt Zorg (LMZ) geeft advies bij klachten over de kwaliteit van de zorg. Contactgegevens: https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/landelijk-meldpunt-zorg

Landelijk meldpunt discriminatie

Discriminatie.nl is een samenwerking tussen verschillende antidiscriminatiebureaus. https://discriminatie.nl/

Het UWV

Ze helpen mensen rond werk en inkomen, bieden zekerheid bij tegenslag en zetten zich in om werkloosheid en arbeidsongeschiktheid te voorkomen. https://www.uwv.nl/particulieren/index.aspx

Mensenrechten in het onderwijs: https://rechtvaardig.nl/ https://www.fourfreedoms.nl/nl/onderwijs.htm

De Coalitie voor Inclusie: https://coalitievoorinclusie.nl/ **Inclusie Nederland:** https://www.inclusienederland.nl/projecten
Ieder(in): https://iederin.nl/ **MIND:** https://wijzijnmind.nl/ **Per Saldo:** https://www.pgb.nl/ **LFB Landelijk:** https://lfb.nu/lfb-landelijk/
Niets Over Ons Zonder Ons: https://nietsoveronszonderons.nl/ **SDG Nederland:** https://www.sdgnederland.nl/de-17-sdgs/
Movisie: https://www.movisie.nl/ **Divosa:** https://www.divosa.nl/ **ZonMw:** https://www.zonmw.nl/nl **Ozeo:** https://www.ozeo.nl/
LCR: https://www.landelijkeclientenraad.nl/ **Natuurlijk Inclusief®:** https://natuurlijkinclusief.nl/ **Dethon:** https://www.dethon.nl/
VGN: https://www.vgn.nl/?_gl=1*mjvkxz*_up*MQ..*_gs*MQ..&gclid=EAIaIQobChMImbrZlamCjAMVZBWtBh378RhQEAAYASAAEgJtJ_D_BwE
Cedris: https://cedris.nl/ **Pensioenfonds (PWRI):** https://www.pwri.nl/ **Wij Staan Op:** https://wijstaanop.nl/
Stichting het Gehandicapte Kind: https://www.gehandicaptekind.nl/ **De Normaalste Zaak:** https://www.denormaalstezaak.nl/
Samenwerkingsverband Passend Onderwijs: https://www.poraad.nl/samenwerkingsverbanden-passend-onderwijs
ECIO | Expertisecentrum Inclusief Onderwijs: https://ecio.nl/ **Kenniscentrum psychiatrie:** https://kenniscentrum-kjp.nl/
Stichting Lezen en Schrijven: https://www.lezenenschrijven.nl/ **Disability Studies in Nederland:** https://disabilitystudies.nl/
Elevantio: https://www.elevantio.nl/home **Zeeuwse Zorg Coalitie:** https://www.zeeuwsezorgcoalitie.nl/ **Tragel:** https://www.tragel.nl/
Scalda: https://www.scalda.nl/ **Veilig Thuis Zeeland:** https://www.veiligthuiszeeland.nl/ **GGD Zeeland:** https://www.ggdzeeland.nl/
UNICEF: https://www.unicef.nl/ **Liliane Fonds:** https://www.lilianefonds.nl/ **Onbeperkt aan de Slag:** https://onbeperktaandeslag.nl/
Alliantie kinderarmoede: https://alliantiekinderarmoede.nl/ **St. SWOM:** https://swom.nl/ **GGZ:** https://www.denederlandseggz.nl/
De Speeltuinbende: https://www.speeltuinbende.nl/ **Jantje Beton:** https://jantjebeton.nl/ **HandicapNL:** https://handicap.nl/
Vakbond FNV: https://www.fnv.nl/cao-sector/overheid **Vakbond CNV:** https://www.cnv.nl/ **Vakbond AOb:** https://www.aob.nl/
Zorgbelang Inclusief: https://www.zorgbelanginclusief.nl/ **Stichting Prokkel:** https://www.prokkel.nl/ **Vilans:** https://www.vilans.nl/
Spierziekten Nederland: https://www.spierziekten.nl/ **Emma at Work:** https://www.emma-at-work.nl/
De zonnebloem: https://www.zonnebloem.nl/ **Stichting Accessibility:** https://www.accessibility.nl/
Klik Kenniscentrum Verstandelijk Gehandicaptenzorg: https://www.klik.org/ **MEE NL:** https://www.mee.nl/
Nederlandse Vereniging voor Autisme: https://www.autisme.nl/ https://swom.nl/ **Karakter:** https://www.karakter.com/
Patiëntenfederatie Nederland: https://www.patientenfederatie.nl/ **Zorgsaam:** https://www.zorgsaam.org/
Speeltuin Oranjekwartier: https://www.oranje-kwartier.nl/ **Balans, vereniging voor ouders:** https://balansdigitaal.nl/
KNGF: https://geleidehond.nl/?_gl=1*5d4lj1*_up*MQ..*_gs*MQ..&gclid=EAIaIQobChMI2uKo96qCjAMV3oSDBx1VTCa-EAAYASAAEgIHU_D_BwE
NVO Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen: https://www.nvo.nl/
Expertisecentrum Sterk uit Armoede: https://www.sterkuitarmoede.nl/ **Sociaal Werk NL:** https://sociaalwerknederland.nl/
Alliantie Kinderarmoede: https://alliantiekinderarmoede.nl/ **Stichting Armoedefonds:** https://www.armoedefonds.nl/
Prakken d'Oliveira Human Rights Lawyers: https://www.prakkendoliveira.nl/nl/ **Stichting Chill:** https://stichtingchill.nl/
Bureau Clara Wichmann: https://clara-wichmann.nl/ **Arbeidsmarktregio Zeeland:** https://www.aandeslaginzeeland.nl/
Firevaned brancheverenigingen hulpmiddelen: https://www.eengoedhulpmiddel.nl/firevaned **ActiZ:** https://www.actiz.nl/
Nederlands Normalisatie Instituut: https://www.nen.nl/ **InclusiviteitsMonitor:** https://www.nederlandseinclusiviteitsmonitor.nl/
PSO Nederland: https://www.pso-nederland.nl/ **Platform Sociaal Domein:** https://platform-sociaaldomein.nl/
Nederlands Jeugdinstituut: https://www.nji.nl/ **Nationale Jeugd Raad:** https://www.njr.nl/nl/

Inspreektekst aangaande advies uitvoeringsdocument

Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag

inzake de Rechten van Personen met een Handicap

aan de 3 Zeeuws-Vlaamse Gemeenten

T.B.V.

Uitvoering eerste werkagenda aangaande

Nationale strategie implementatie VN-verdrag inzake

de Rechten van Personen met een Handicap

Alle mensenrechten waarmaken in de praktijk

De essentiële vraag is

Mogen personen met een ondersteuningsbehoefte

wel of niet volwaardig meedoen

VN-ambassadeur

Alex de Vos

Oktober 2025

Geachte Dames en Heren,

Om tot een duurzame inclusieve samenleving te komen is het nodig dat onze burgers het normaal en vanzelfsprekend gaan vinden dat personen met een ondersteuningsbehoefte er gewoon bij horen en overal aan mee mogen doen. De opdracht is glashelder en de verplichte verantwoordelijkheid die we hier met zijn allen hebben, is duidelijk. De enige manier om dit voor elkaar te krijgen is dat overheden, bedrijfsleven en belangenorganisaties in samenspraak met de personen die het betreffen, bereid zijn om de schouders eronder te zetten om er voor te zorgen dat het daadwerkelijk geregeld wordt. Er is een gedegen permanente uitvoering van de nationale strategie VN-verdrag Handicap nodig om het zeer zwaar beschadigde vertrouwen te herstellen.

De nationale strategie zal onvoorwaardelijk, adequaat en volwaardig geïmplementeerd dienen te worden. Deze moet vanzelfsprekend uitgevoerd worden met daadwerkelijke gelijke kansen in de dagelijkse praktijk voor iedereen, ongeacht waar je woont in ons land.

Met het opstellen en uitvoeren van de eerste inclusie agenda's hebben we gelukkig een eerste belangrijke stap gezet om tot een goede uitvoering van het VN-verdrag Handicap te komen in Zeeuws-Vlaanderen. Het standaard betrekken van de personen met een ondersteuningsbehoefte in het opstellen van en uitvoering geven aan wetgeving en uitvoering van beleid is op dit moment nog niet voldoende in lijn met het VN-verdrag. Er zijn voorbeelden dat de wil er is. Het zijn echter incidentele situaties waar het naar behoren loopt. Het VN-verdrag vraagt echter nadrukkelijk om structureel ervaringsdeskundigen en hun belangenorganisaties te betrekken bij het opstellen van en uitvoering geven aan wetgeving en uitvoering van beleid wat betrekking heeft op hun leefomstandigheden en welzijn. Er zijn dus vervolgstappen nodig.

Graag wil ik de volgende vragen aan u voorleggen om tot de benodigde optimalere invulling van onze inclusie agenda's te komen om een gedegen uitvoering van de nationale strategie te bewerkstelligen. Hoe staat het ervoor met de uitvoering van de lopende inclusie agenda's in Zeeuws-Vlaanderen? Worden de uitvoering van de agenda's gemonitord, geëvalueerd en besproken met het college en gemeenteraad? Hoe gaan de gemeenten uitvoering geven aan de landelijke nationale strategie met de daarbij horende werkagenda met het oog op het groot aantal gedecentraliseerde taken die ze hierbij hebben vanuit de landelijke overheid? Hoe gaan de gemeenten adequaat en structureel invulling geven aan alle adviezen die door het VN Comité Handicap zijn gedaan in haar uitvoerende taken vanuit het VN-verdrag Handicap?

Het lot van de personen met een ondersteuningsbehoefte ligt in uw handen. Het gaat om de meest kwetsbare personen uit onze samenleving. De essentiële vraag die beantwoord moet worden is: mogen deze personen volwaardig meedoen en moeten ze serieus genomen worden met alles wat daarbij hoort?

Als VN-ambassadeur wil ik er in het bijzonder met de nodige nadruk op wijzen dat alle overheden een zorgplicht hebben voor alle burgers als het om mensenrechten gaat. In mijn ogen is het onze taak, verplichting en uitdaging om er samen voor te zorgen dat deze personen de hulp krijgen die ze nodig hebben om het hoofd boven water te houden en te kunnen functioneren. Daarnaast vind ik dat deze personen onvoorwaardelijk op uw medewerking moeten te kunnen rekenen. Laat uw hart spreken bij het nemen van moeilijke beslissingen!

Mijn hoop is er op gevestigd dat alle burgers in Nederland volwaardig mogen deelnemen aan een respectvolle, gelijkwaardige, sociale en toegankelijke inclusieve samenleving. Een mooie uitdaging voor ons in Zeeuws-Vlaanderen, denk ik zo.

Als VN-ambassadeur wil ik u uitermate dringend verzoeken om het advies uitvoeringsdocument 'Nationale Strategie Implementatie VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap' te agenderen voor uw vergadering. Met mijn inbreng hoop ik een waardevolle bijdrage te leveren aan de uitvoering van het VN-verdrag waarbij ik vanzelfsprekend bereid ben om met u in overleg te gaan.

Met belangstelling kijk ik uit naar uw inhoudelijke reactie.

Dank u wel voor uw aandacht.